

**UVOD U
UPRAVLJANJE
EU
PROJEKTIMA I
EU FONDOVI**

Ciljevi modula

- Shvatiti kompleksno **okruženje** u kojima EU fondovi funkcioniraju
- Razumjeti **što je projekt**
- Razumjeti **vrste programa i vrste projekata**
- Naučiti se snalaziti s **informacijama o natjecajima i uputama za prijavitelje**
- Upoznati **projektni ciklus**
- **Konceptualizirati projektne ideje** prema zahtjevima natječaja

PROJEKT

Što je projekt?

Vježba 1 – Nacrtajte projekt

Općina Koranski slap želi pokrenuti poduzetnički inkubator za potporu poduzetnicima početnicima, u kojem će mladi poduzetnici imati mogućnost korištenja jeftinog poslovnog prostora i potpornih usluga

Opišite ovaj projekt (nacrtajte, skicirajte, navedite najvažnije elemente)

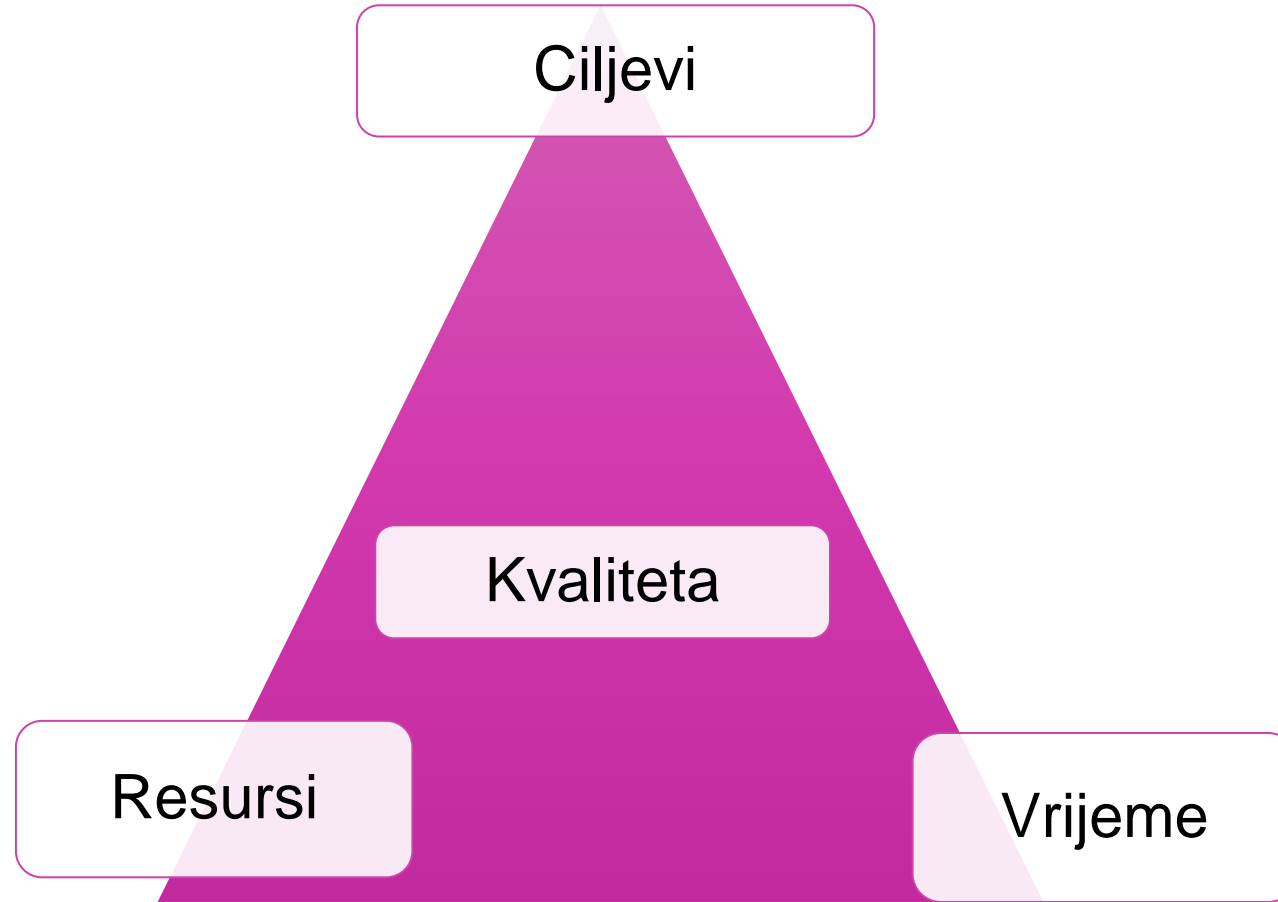
Što je projekt?

- Projekt je **privremeni ili izvanredni posao** koji rezultira **jedinstvenim** rezultatom, proizvodom ili uslugom.
- Projekt je niz **aktivnosti** čiji je cilj ostvarenje jasno određenih **ciljeva** unutar određenog **vremenskog roka** i s određenim **proračunom** (Europska Komisija, PCM Guidelines, ožujak 2004)

Karakteristike projekta

- Definirani **datum početka i kraja**
- Definirani **obuhvat**, konačan **proračun**, specifični **krajnji rezultat** te pridruženi **resursi**
- **Jedinstveni rezultat**
- **Nije rutinski posao** (potpora, održavanje, operacije)

Osnovne karakteristike (ciljevi projekta)

Primjeri projekata

- Primjeri projekata u **privatnom poduzeću**

- Razvoj novih poslovnih strategija
- Promjena pristupa klijentima/kupcima ili tržištu
- Prijelaz na nove tehnologija i njihova implementacija s ciljem digitalne i zelene tranzicije
- Razvoj novog proizvoda i njegova prezentacija kupcima

- Primjeri projekata u **javnom sektoru**

- Reforma zdravstva
- Izgradnja mosta na Pelješcu
- Razvoj i provedba novih metoda rada s poslodavcima u HZZ-u

Sudionici projekta (uloge)

- Prijavitelj/korisnik
- Partneri projekta
- Suradnici
- Podugovoreni
- Ciljne skupine
- Krajnji korisnici

Sudionici projekta

- **Prijavitelj** je svaka pravna osoba javnog ili privatnog prava **izravno odgovorna** za pokretanje, upravljanje, provedbu i ostvarenje rezultata projekta, pripremu projektnog prijedloga i njegovo podnošenje na Poziv na dostavu projektnih prijedloga, u cilju dobivanja sufinanciranja za provedbu projekta
- **Korisnik** je uspješan prijavitelj s kojim se potpisuje Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava. Izravno je odgovoran za početak, upravljanje, provedbu i rezultate projekta. Pojam Korisnik, tamo gdje je primjenjivo označava Korisnika i njegove Partnere

Sudionici projekta

Partneri su institucije, tvrtke ili organizacije koje neposredno **sudjeluju u provedbi povjerenih projektnih aktivnosti** i odgovorni su provoditelju projekta, a **troškovi koje ostvare su prihvatljivi**.

Suradnici su institucije, tvrtke ili organizacije koje su zainteresirane za provedbu projekta, **pomažu u provedbi, no ne sudjeluju značajnije u ostvarivanju rezultata i nemaju pravo na povrat (nadoknadu) troškova u projektu**

Sudionici projekta

Podugovoreni su svi stručnjaci, tvrtke ili organizacije koje u okviru projekta pružaju određene usluge, isporučuju robu ili izvode radove i plaćeni su za to

Ciljne skupine su grupe/entiteti pod direktnim pozitivnim utjecajem projekta na razini svrhe projekta

Krajnji korisnici su svi oni koji dugoročno imaju koristi od projekta na razini društva ili sektora općenito, ali za vrijeme trajanja projekta ne sudjeluju direktno u provedbi.

Pitanje 1

Udruga “Radost” u projektu potiče razvoj darovite djece u OŠ I.B. Mažuranić kroz kreativne radionice u području robotike. U tu svrhu nastavnici će proći edukacije za razvoj programa izvannastavnih aktivnosti. Na početku projekta roditelji su upoznati s ciljevima projekta i pozvani da podrže aktivnosti i uključe djecu u radionice.

Navedite uloge koje ste prepoznali u primjeru

Pitanje 2

- Općina Koranski slap u suradnji sa županijskom razvojnom agencijom uređuje poduzetnički inkubator u kojeg će kroz mjesec dana useliti prva skupina od 10 prijavljenih i odabranih mladih poduzetnika. Poduzetnici su već prošli radionice vezane za osnivanje poduzeća i izradu poslovnog plana.
- Navedite uloge koje ste prepoznali u primjeru. Tko bi sve bili krajnji korisnici?

Program i projekt - razlika

- **Projekt** = skupina aktivnosti kojima se postiže svrha projekta unutar određenog vremenskog okvira

PRIMJER: *Izgradnja Centra za gospodarenje otpadom u Zagrebu*

- **Program** = skup projekata čiji ciljevi ili svrhe sinergijski doprinose zajedničkom općem cilju poboljšanja situacije u određenom sektoru, županiji, državi i sl.

PRIMJER: *Operativni program Konkurentnost i kohezija (sastoji se od niza projekta koji doprinose odabranim prioritetima i ciljevima)*

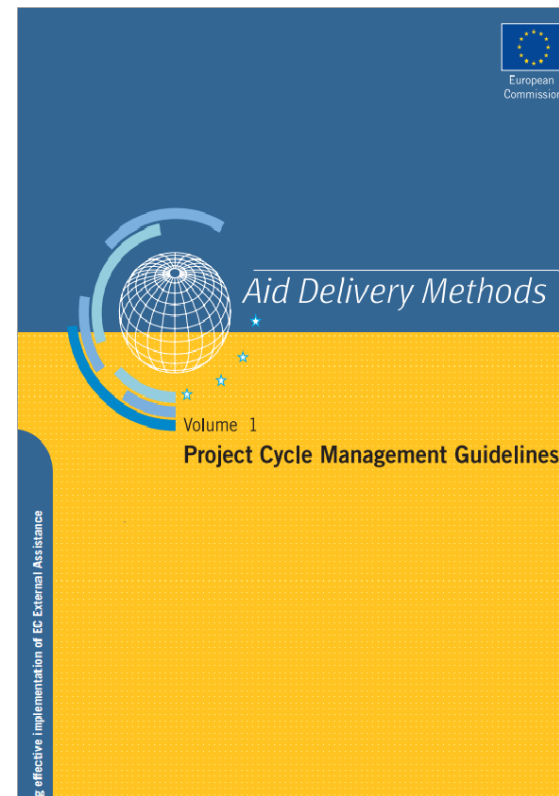
UPRAVLJANJE PROJEKTNIM CIKLUSOM

Upravljanje projektima

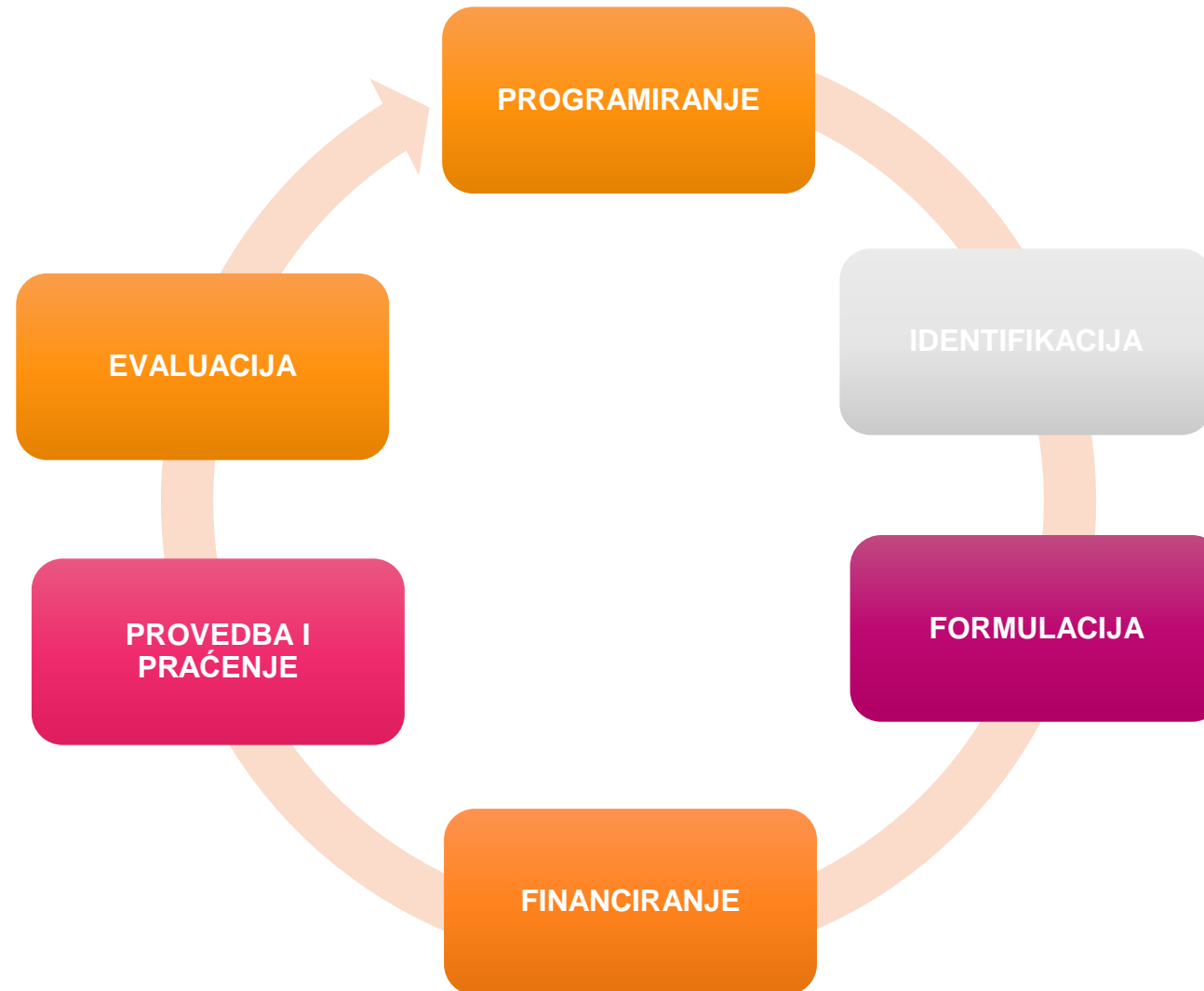
- Upravljanje projektima je **primjena određenih znanja, vještina, alata i tehnika** u provedbi aktivnosti projekta, a kako bi se postigli ciljevi projekta.
- Kako bi se olakšalo upravljanje projektom, projekt se dijeli u nekoliko faza koje zajedno čine projektni ciklus
- Faze su sukcesivne, nakon što završi jedna, ispunjavaju se uvjeti za početak sljedeće faze
- Svaka faza ima svoje outpute koji trebaju biti isporučeni prije početka sljedeće faze

Upravljanje projektnim ciklusom

- Metodologiju upravljanja projektnim ciklusom-UPC (*eng. Project Cycle Management*) usvojila je Europska komisija 1992.
- UPC je skup alata za izradu i upravljanje projektima koji se temelji na metodi analize pod nazivom **logički okvir**
- UPC je osnovni alat EU za provedbu svih politika/programa i projekata

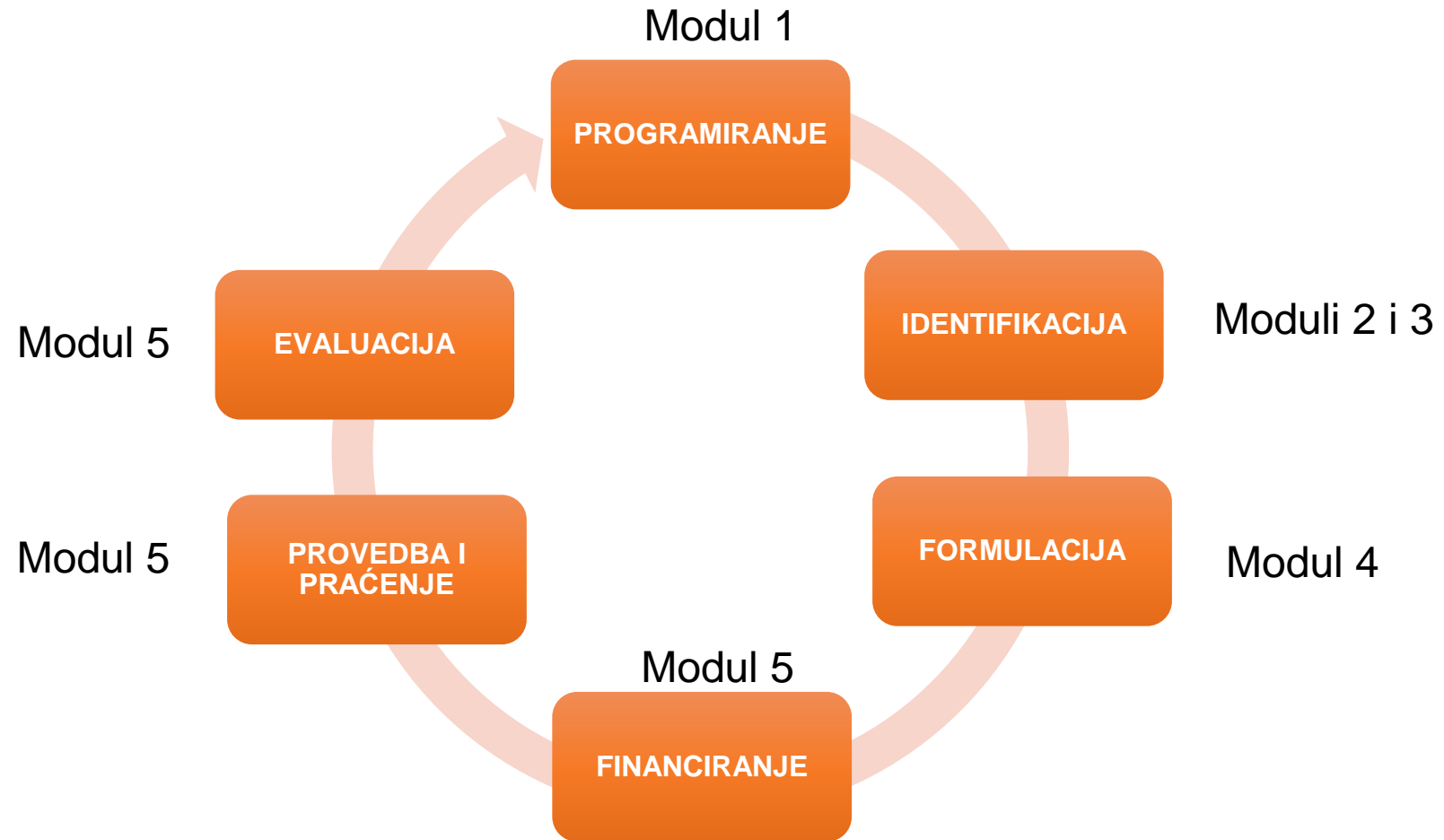
Životni ciklus projekta

Projektni ciklus-programski i projektni (bespovratna sredstva)

Što nas očekuje tijekom edukacije?

UVOD U EU FONDOVE

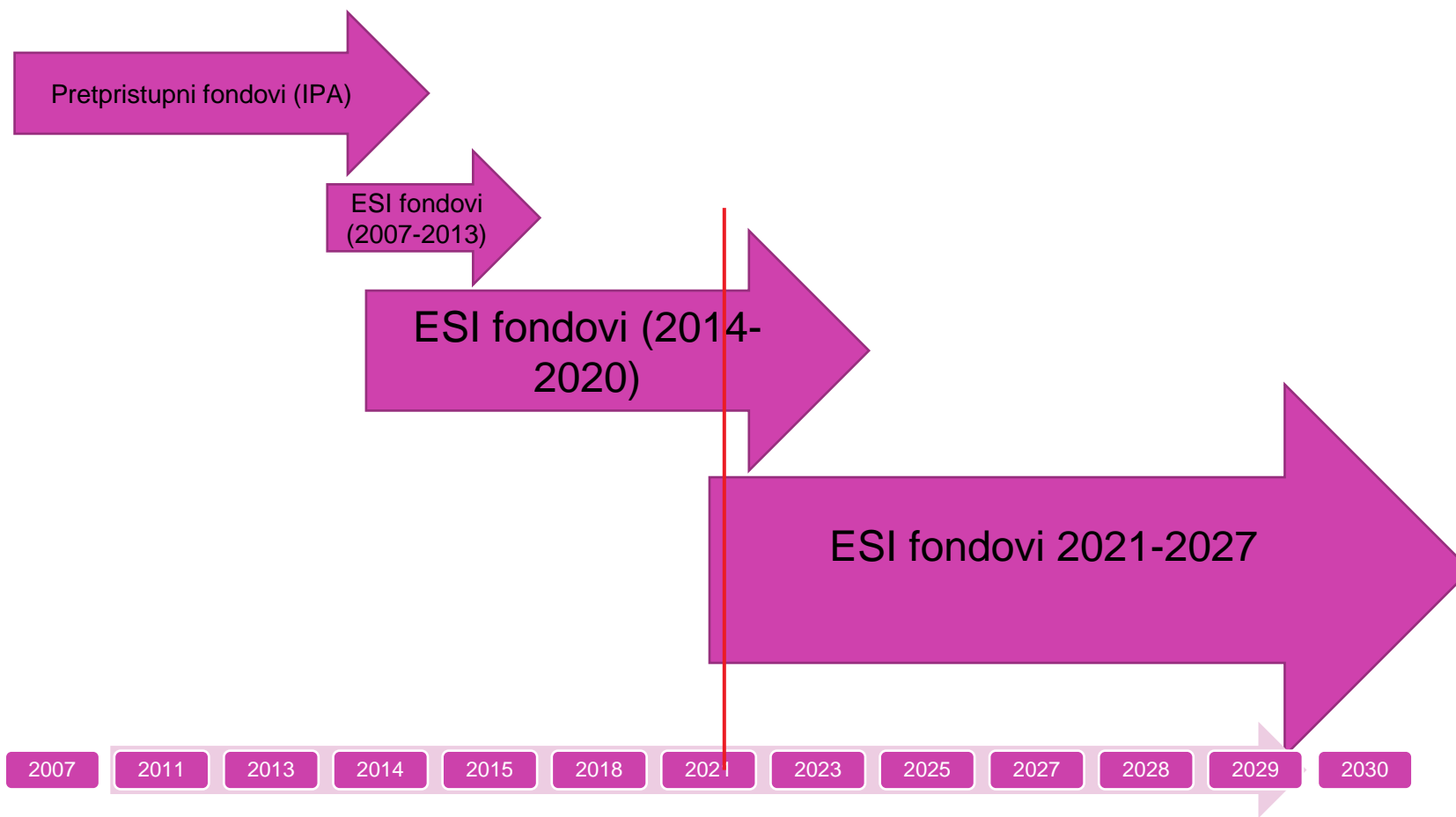
EU fondovi

- Čemu služe EU fondovi? Koja im je svrha?
- Za koje ste EU fondove čuli?

EU fondovi

- Financijska instrumenti Europske Unije, a služe kao **pomoć za razvojne projekte**
- Služe **javnom interesu**, a ne privatnom
- Financijski **prate određene „javne politike”** i pomažu projekte iz navedenih područja
- **Sredstva poreznih obveznika** građana EU i dio zajedničkog proračuna EU, zbog čega je znatna kontrola i kompleksna administracija
- **Raznolikost programa** (programi namijenjeni trećim zemljama, pretpristupni programi, strukturni i investicijski programi, programi Unije, itd..)
- **7-godišnja proračunska razdoblja** koja prate operativni programi i strategije (2007. – 2013., 2014. – 2020., **2021. – 2027.**)

EU fondovi

Svrha EU fondova

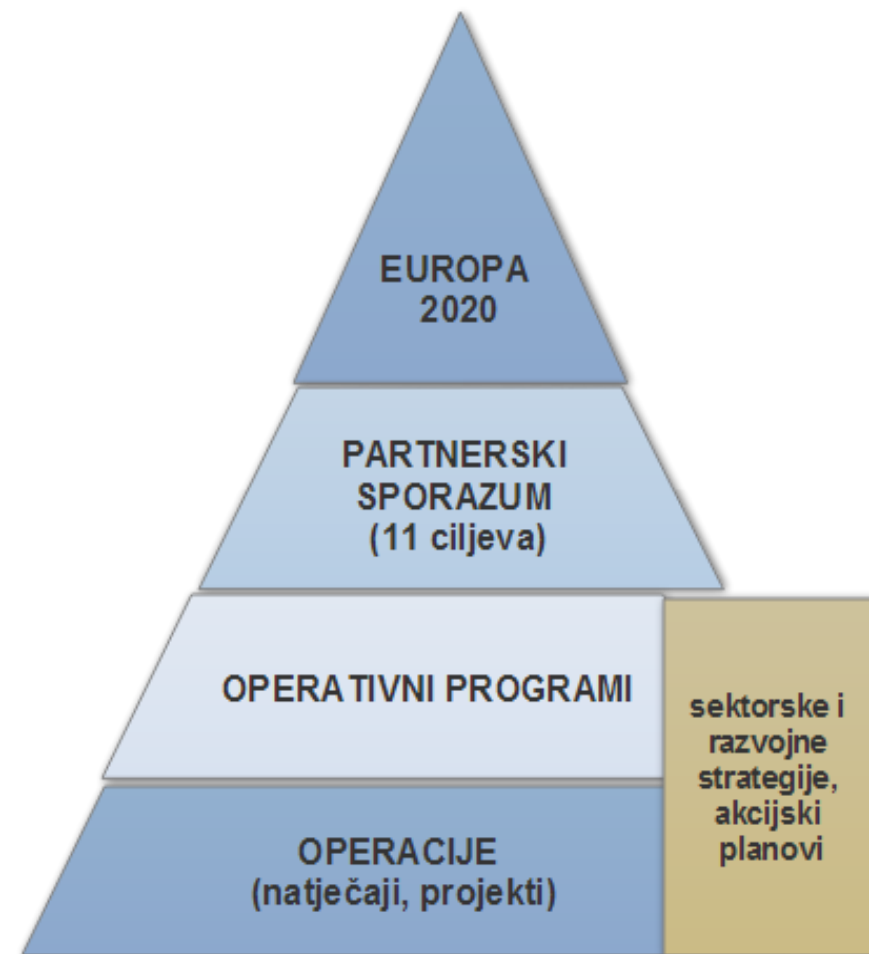
- **EU fondovi** uvijek slijede određene „**politike**” EU
 - politika jedinstvenog tržišta
 - **kohezijska (regionalna) politika**
 - zajednička poljoprivredna politika
 - zajednička ribarska politika
 - zapošljavanje i socijalna pitanja
 - obrazovanje, izobrazba i mladi
 - prometna politika (transport)
 - zaštita potrošača
 - zaštita okoliša.....
- Financijski potpomažu (prate) dostizanje ciljeva i strategija koje odredi EU u višegodišnjem razdoblju

Financijsko razdoblje 2014-2020

Europa 2020

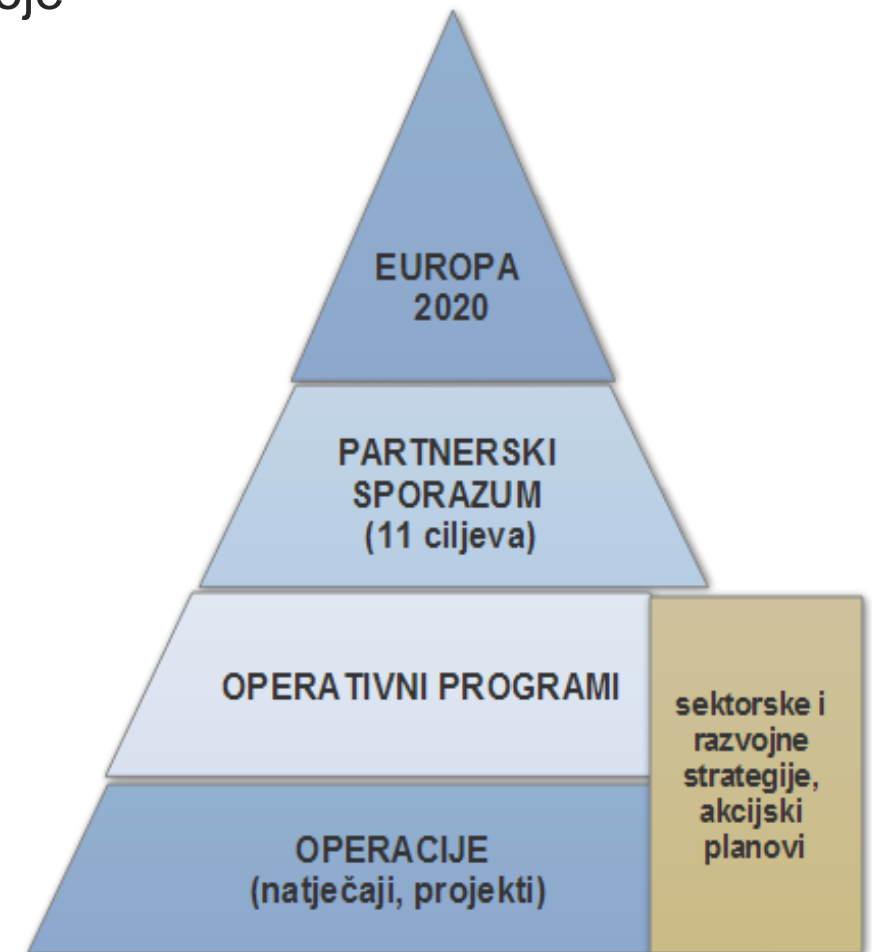
Ciljevi strategije Europa 2020: **pametnan, održiv i uključiv rast**

- Zaposlenost – 75% stanovništva u dobi od 20 do 64 godine je zaposleno
- Inovacije – 3% BDP-a EU-a ulaže se u istraživanje i razvoj
- Klimatske promjene – klimatski i energetske ciljevi 20/20/20
- Obrazovanje – manje od 10% osoba prijevremeno napuštaju školovanje i barem 40% osoba (od 30 do 34 godina) završili tercijarno (ili ekvivalentno) obrazovanje
- Siromaštvo – barem 20 milijuna osoba manje pod rizikom siromaštva ili socijalne isključenosti

11 tematskih ciljeva Kohezijske politike EU

- Svaka država članica odabire investicijske prioritete i definira svoje specifične ciljeve, ali u okviru zadanih 11 tematskih ciljeva
1. *Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija (IRI)*
 2. *Poboljšani pristup, korištenje, te kvaliteta informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT)*
 3. *Jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća (SME), poljoprivrednog sektora te sektora ribarstva i akvakulture*
 4. *Podrška prijelazu prema ekonomiji temeljenoj na niskoj razini emisije CO₂ u svim sektorima*
 5. *Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencija i upravljanje rizicima*

11 tematskih ciljeva Kohezijske politike EU

6. Zaštita **okoliša** i promicanje učinkovitosti resursa

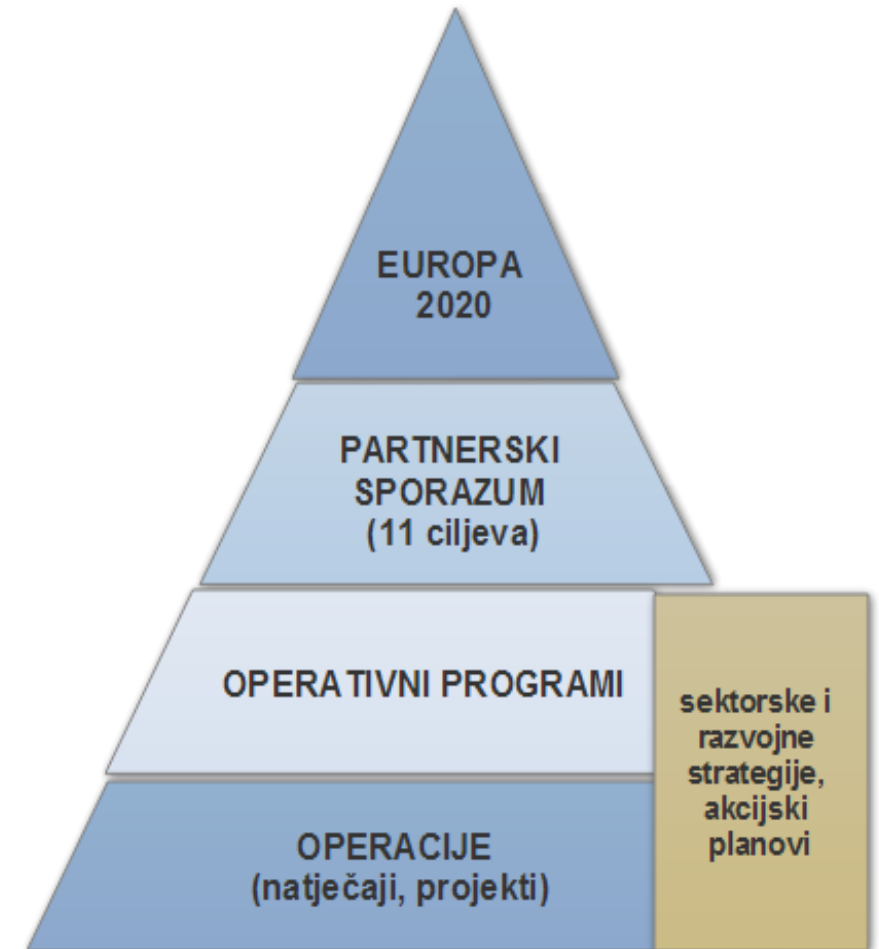
7. Promicanje **održivog prometa**, te uklanjanje uskih grla (barijera) u ključnoj infrastrukturi

8. Promicanje **zapošljavanja** i podrška mobilnosti radne snage

9. Promicanje **socijalnog uključivanja** te borba protiv siromaštva

10. Ulaganje u **obrazovanje**, vještine i cjeloživotno učenje

11. Jačanje **institucionalnih kapaciteta** te učinkovita javna uprava

Veza između tematskih ciljeva i operativnih programa u RH

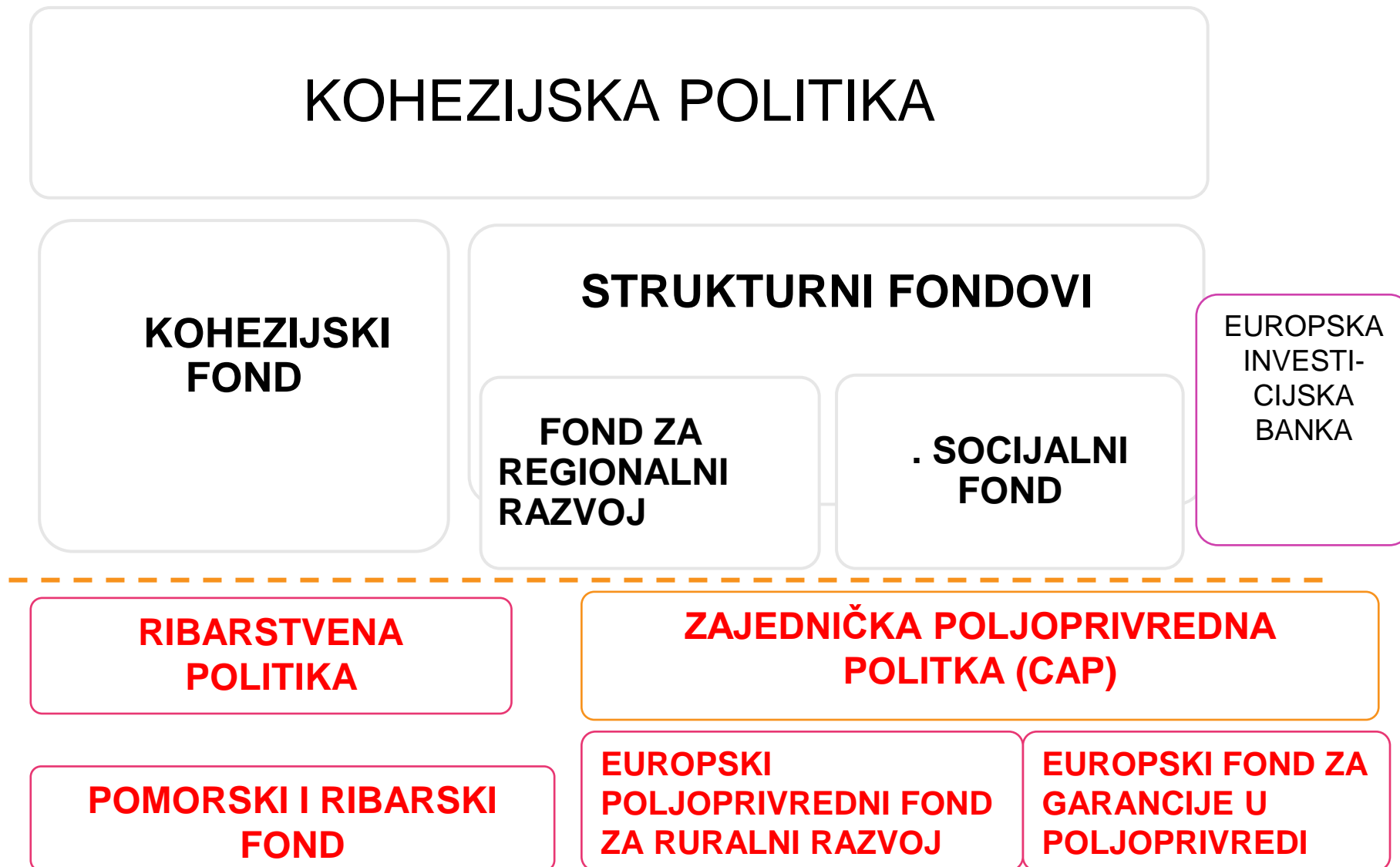
Tematski ciljevi	Operativni programi
<ol style="list-style-type: none">1. Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija2. Poboljšani pristup, korištenje, te kvaliteta informacijskih i komunikacijskih tehnologija3. Jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća (SME), poljoprivrednog sektora te sektora ribarstva i akvakulture4. Podrška prijelazu prema ekonomiji temeljenoj na niskoj razini emisije CO2 u svim sektorima5. Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencija i upravljanje rizicima6. Zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa7. Promicanje održivog prometa, te uklanjanje uskih grla (barijera) u ključnoj infrastrukturi (djelomično i preostala 4 cilja)	 <p>Operativni program KONKURENTNOST I KOHEZIJA</p>
<ol style="list-style-type: none">8. Promicanje zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage9. Promicanje socijalnog uključivanja te borba protiv siromaštva10. Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje11. Jačanje institucionalnih kapaciteta te učinkovita javna uprava	 <p>E S F UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI</p>

Vježba 2

- Na računalu ili mobilnom telefonu otvorite stranicu www.getkahoot.com
- Ispod natpisa “Play” uključite “Let’s go!”
- Upišite pin (broj) kojeg će Vam dati predavač
- Odgovorite na 3 kviz pitanja

Pregled politika EU

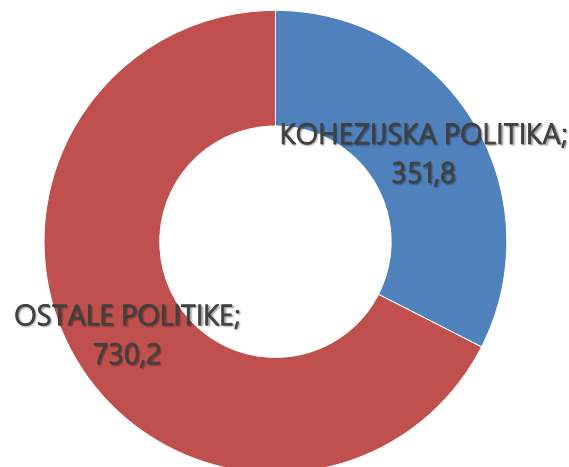
VEZA SEKTORSKIH POLITIKA EU I FONDOVA

Kohezijska (regionalna) politika

- Kohezijska politika glavna je **investicijska politika** EU-a
- Usmjeren je na poticanje **otvaranja radnih mjesta, poslovne konkurentnosti, gospodarskog rasta, održivog razvoja te poboljšanja kvalitete života** građana svih regija i gradova Europske unije

UKUPNI PRORAČUN EU ZA 2014.-2020.
1082 MILIJARDE €

Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)

Cilj: ojačati gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju EU uklanjanjem neravnoteže među regijama

EFRR je investicijski fond – financira izgradnju, opremanje i slične projekte.

EFRR usmjerava svoja ulaganja u nekoliko ključnih prioritetnih područja:

- *Inovacije i istraživanje;*
- *Digitalni program (agenda)*
- *Podrška za male i srednje poduzetnike (SME);*
- *Ekonomija s niskim emisijama ugljika.*

Pitanje

- Nabrojite barem 3 područja koja financira Europski fond za regionalni razvoj

Pitanje

- Europski fond za regionalni razvoj ne financira:
 - 1) Investicije u ICT tehnologije kod MSP
 - 2) Razvoj studijskih programa na fakultetima (u skladu s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom)
 - 3) Obnovu spomenika kulturne baštine

Europski socijalni fond (ESF)

Cilj: ulaganje u ljude - povećanje mogućnosti zapošljavanja, promicanje boljeg obrazovanja te poboljšanje situacije najugroženijih osoba na rubu siromaštva

Prioriteti ESF:

- prilagodljivost radnika
- pristup zapošljavanju
- strukovno osposobljavanje
- pomoć pri zapošljavanju osoba iz skupina u nepovoljnom položaju

Europski socijalni fond – područja financiranja

- poticanje **zapošljavanja** i podrška **mobilnosti** radne snage;
 - promicanje **socijalne uključenosti** i borba protiv siromaštva;
 - ulaganje u **obrazovanje**, vještine i cjeloživotno učenje;
 - povećavanje kapaciteta institucija i **učinkovitosti javne administracije**
- Doprinos ostalim tematskim ciljevima Kohezijske politike (gospodarstvo s niskim udjelom ugljika, otporno na klimatske promjene te s učinkovitim iskorištavanje resursa, ICT, jačanje R&D i inovacija, konkurentnost MSP)

Pitanje

- Nabrojite sva 4 područja koja financira ESF

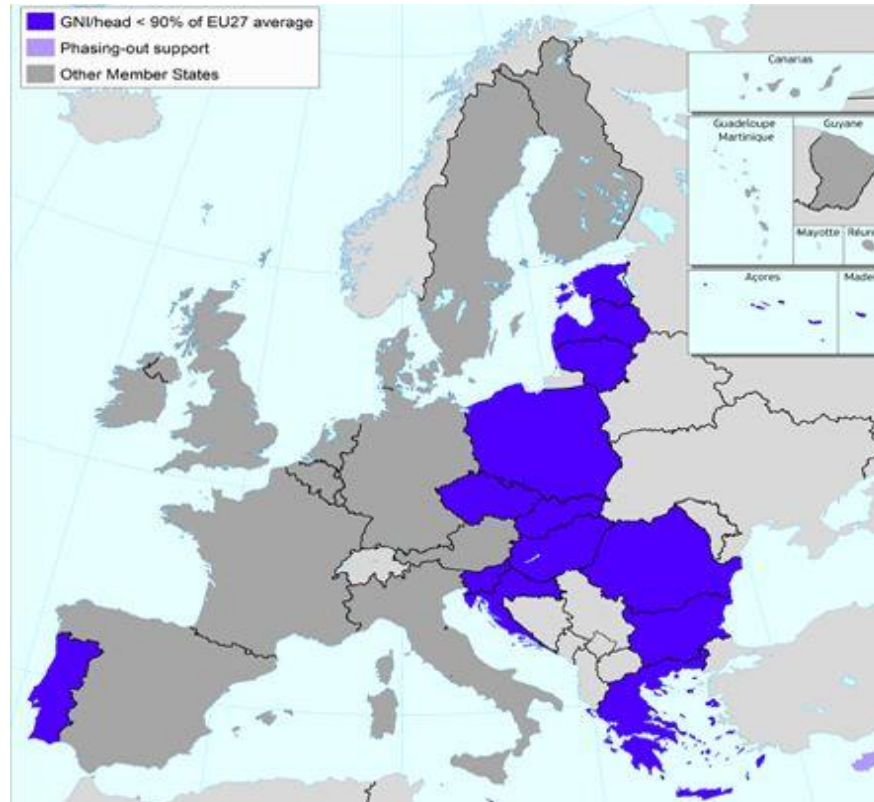
Pitanje

- Iz ESF-a se ne može financirati projekt:
 - 1)Uključivanja na tržište rada bivših zatvorenika
 - 2)Nabave opreme za istraživački laboratorij na lokalnom Veleučilištu
 - 3)Uvođenje socijalne usluge čuvanja djece kako bi se roditelji mogli aktivno uključiti u traženje posla
 - 4)Edukacija djelatnika ministarstva x za rad na računalu

Kohezijski fond (KF)

- Kohezijski fond je namijenjen državama članicama čija je vrijednost bruto nacionalnog proizvoda (BNP) po stanovniku manja od 90 % prosjeka EU-a.
- KF služi smanjivanju gospodarskih i socijalnih razlika, kao i promicanju održivog razvoja.

Kohezijski fond – područje financiranja

- Transeuropske mreže prijevoza, posebno prioritetni projekti od europskog interesa (*Connecting Europe Facility* - Program povezivanja Europe);
- Okoliš; projekti vezane uz energiju ili prijevoz, ako vidljivo pridonose dobrobiti okoliša u pogledu energetske učinkovitosti, uporabe obnovljivih izvora energije, razvoja željezničkog prijevoza, podržavanja intermodalnosti, jačanja javnog prijevoza, itd.

Europska teritorijalna suradnja

- Europska teritorijalna suradnja odnosi se na stvaranje podloge za razvoj koordinirane, sustavne i strateški usmjerene **suradnje na lokalnoj, regionalnoj i središnjoj državnoj razini s partnerima iz susjednih zemalja i ostalih regija Europske unije.**
- Cilj: kroz zajednički pristup na odgovarajućoj administrativno-teritorijalnoj razini smanjiti negativan utjecaj granica i promovirati društveno-gospodarsku koheziju

Europska teritorijalna suradnja

- Europska teritorijalna suradnja ostvaruje se kroz **3 oblika programa**:

- U razdoblju 2014 . – 2020. provodi se ukupno **107 različitih programa** Europske teritorijalne suradnje (88 CBC, 15 Transnacionalnih i 4 Interreg)

Programi teritorijalne suradnje za RH

- Provode se na temelju **pojedinačnog OP-a** kojeg donose zemlje korisnice programa i **definiraju Upravljačka tijela programa**
- Doprinosu cilju postizanja **Europske teritorijalne suradnje** i nadopunjavaju kohezijsku politiku
- Hrvatska sudjeluje ukupno u:
 - ✓ **5 prekograničnih programa**
 - ✓ **4 transnacionalna programa**
 - ✓ **4 interregionalna programa**

Zajednička poljoprivredna politika

- Ciljevi zajedničke poljoprivredne politike:
 - ✓ poticanje konkurentnosti poljoprivrede
 - ✓ osiguravanje održivog upravljanja prirodnim resursima i akcija protiv klimatskih promjena
 - ✓ postizanje uravnoteženog teritorijalnog razvoja ruralnih gospodarstava i zajednica, uključujući stvaranje i zadržavanje radnih mjesta.
- Politika će se provoditi pomoću nacionalnih i/ili regionalnih programa ruralnog razvoja (PRR-ova).

Zajednička poljoprivredna politika

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD)

Cilj: potaknuti dodatne investicije u poljoprivredu, šumarstvo, prehrambenu industriju i u ruralni razvoj

The European Agricultural Fund
for Rural Development:
Europe investing in rural areas

- Provedba: svaka zemlja Europskoj komisiji podnosi svoj nacionalni strateški plan, koji sadrži smjernice za provedbu prioriteta EU-a imajući pritom u vidu nacionalne i regionalne potrebe
- Korisnici EAFRD mogu biti subjekti u poljoprivredi (OPG-i, trgovačka društva, zadruge, obrti...), poljoprivredne organizacije, udruge i sindikati, JLS, LAG-ovi, organizacije koje pružaju usluge u kulturi zajednice itd.

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj – područja financiranja

- poticanje prijenosa **znanja i inovacija** u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima
- jačanje isplativosti i **konkurentnosti poljoprivrede** te promicanje inovativnih tehnologija i **održivog upravljanja** šumama
- promicanje **organizacije lanca opskrbe hranom, dobrobiti životinja**
- obnavljanje, očuvanje i poboljšanje **ekosustava**
- promicanje **učinkovitosti resursa** te poticanje pomaka prema poljoprivredi s **niskom razinom ugljika**
- promicanje **društvene uključenosti**, suzbijanja siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim područjima

Europska ribarstvena politika / Integrirana pomorska politika

EUROPSKA
RIBARSTVENA POLITIKA

INTEGRIRANA
POMORSKA POLITIKA

1. EUROPSKI FOND ZA
POMORSTVO I RIBARSTVO

Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EMFF)

- **Cilj** je u promicanju konkurentnog, okolišno i gospodarski održivog i društveno odgovornog ribarstva i akvakulture

- Potiče provedbu Zajedničke ribarstvene politike, promiče uravnotežen i uključiv teritorijalni razvoj ribarstvenih područja i područja u akvakulturi te potiče razvoj i provedbu Integrirane pomorske politike na način koji nadopunjuje kohezijsku politiku i Zajedničku ribarstvenu politiku.
- Provedba: svaka zemlja podnosi svoj nacionalni strateški plan, koji sadrži smjernice za provedbu prioriteta EU-a imajući pritom u vidu nacionalne i regionalne potrebe

Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EMFF) – područja financiranja

- Poticanje okolišno održivog, resursno učinkovitog, inovativnog, **konkurentnog ribarstva**
- Poticanje okolišno održive, resursno učinkovite, inovativne, **konkurentne akvakulture**.
- Pružanjem potpore za praćenje, kontrolu i provedbu, jačanje institucionalnih kapaciteta i **učinkovite javne uprave**
- Povećanje **zaposlenosti i teritorijalne kohezije** u obalnim i kontinentalnim zajednicama koje ovise o ribolovu i akvakulturi
- Poticanje **stavljanja na tržište i prerade** kroz poboljšanje organizacije tržišta za **proizvode ribarstva i akvakulture**
- Poticanje provedbe **Integrirane pomorske politike**.

VJEŽBA 3 – Informacije o EU fondovima

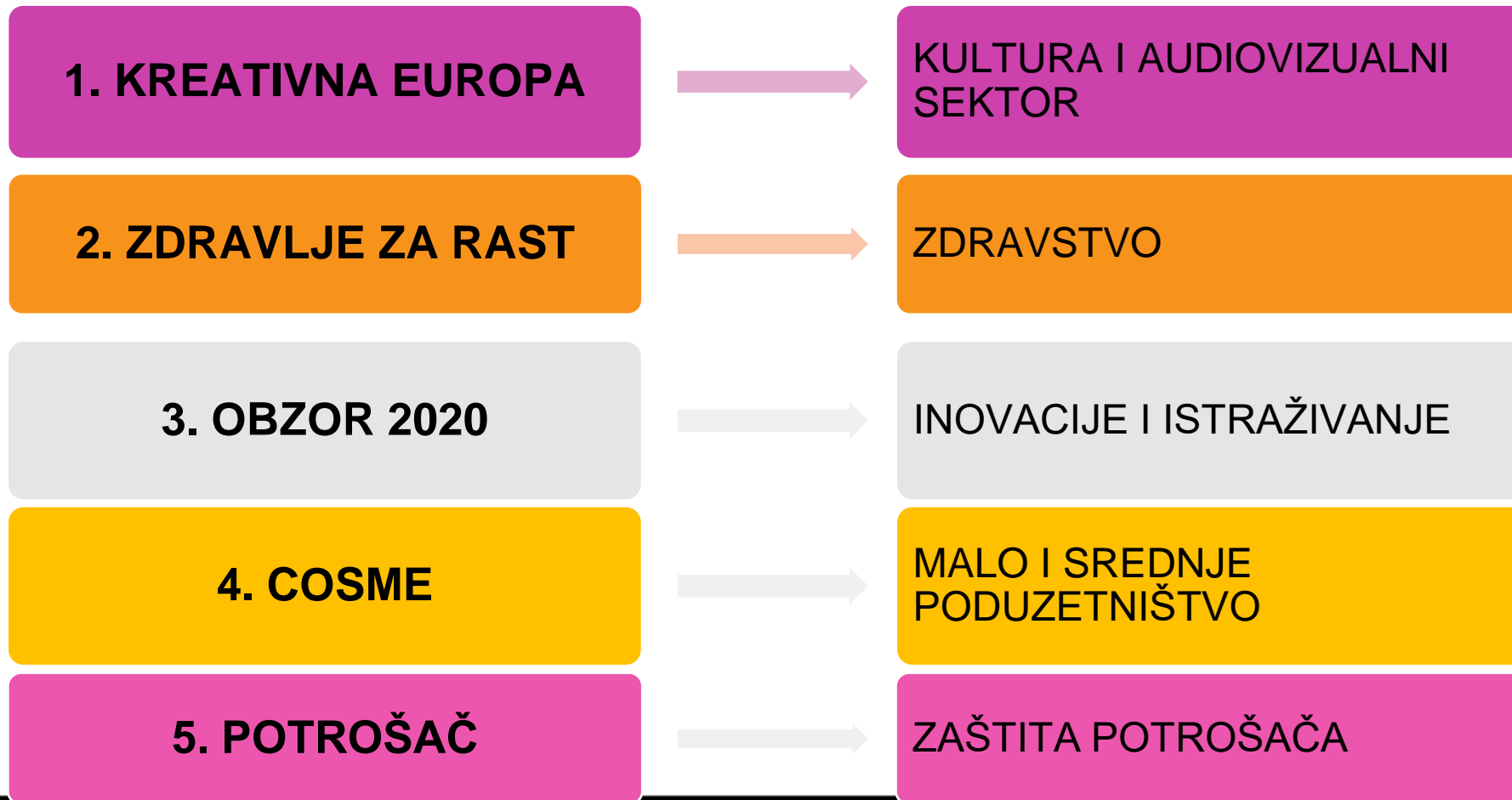
1. Potražite na Internetu informacije o projektima financiranim iz EFRR-a i ESF-a koristeći baze projekata financiranih iz fondova
2. Opišite po jedan primjer projekta financiranog iz EFRR-a i ESF-a (cilj, troškovi, lokacija)
3. Koristite informacije dostupne na:
<https://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=46&langId=en>
ili https://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/ ili
<https://strukturnifondovi.hr/eu-projekti/>

Programi Unije

- Promicanja suradnje između država članica* u različitim područjima povezanim sa zajedničkim politikama EU
- Svaki program financira točno određeni „sektor”
- Centraliziran pristup + Nacionalne kontakt točke
- Svaki program ima posebnu pravnu osnovu i različita provedbena pravila, koji su određeni posebnim zakonodavnim okvirom za svaki od programa.

Programi Unije

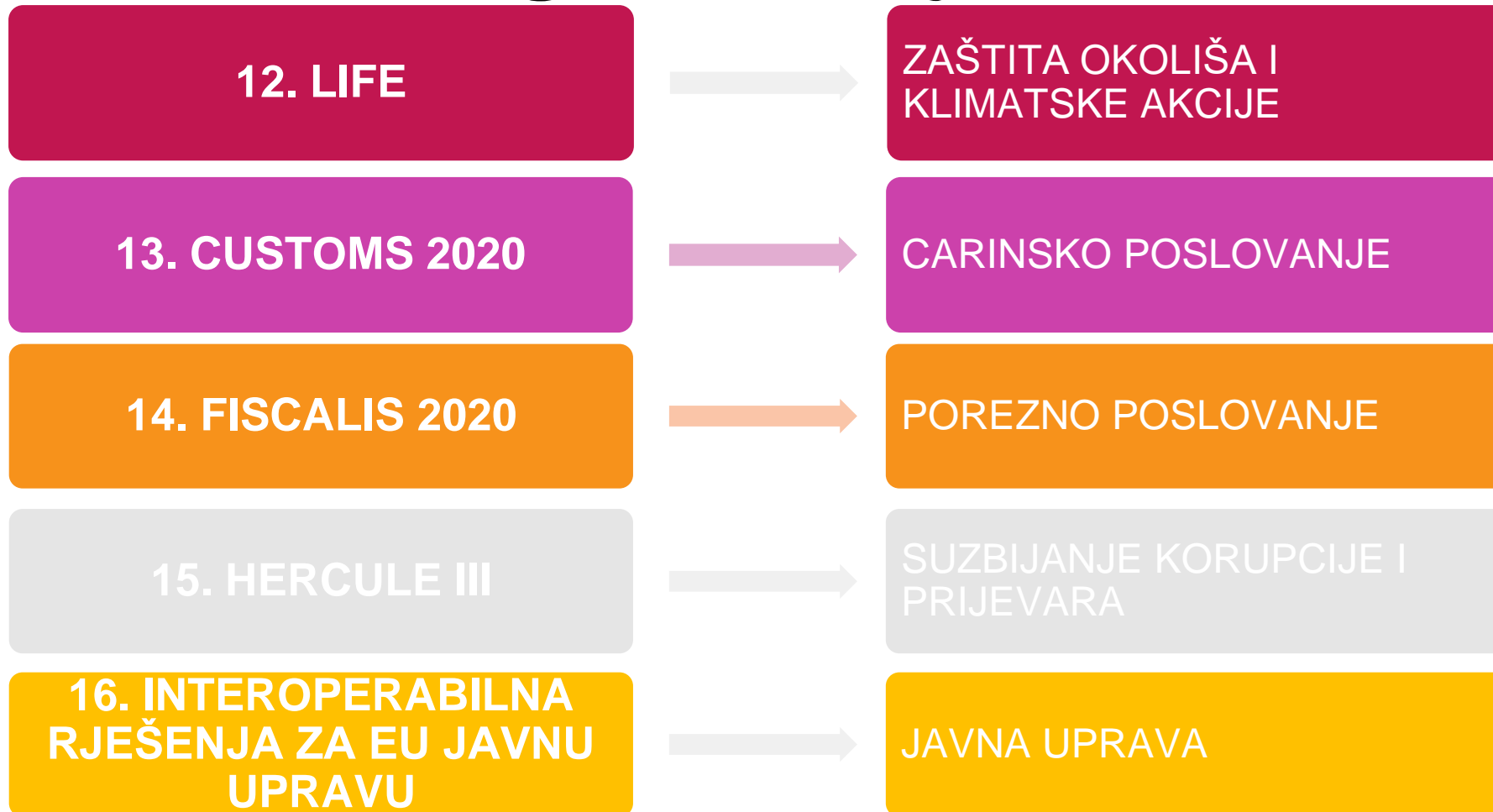
- U razdoblju 2014. – 2020. na raspolaganju je 16 Programa Unije:

Programi Unije

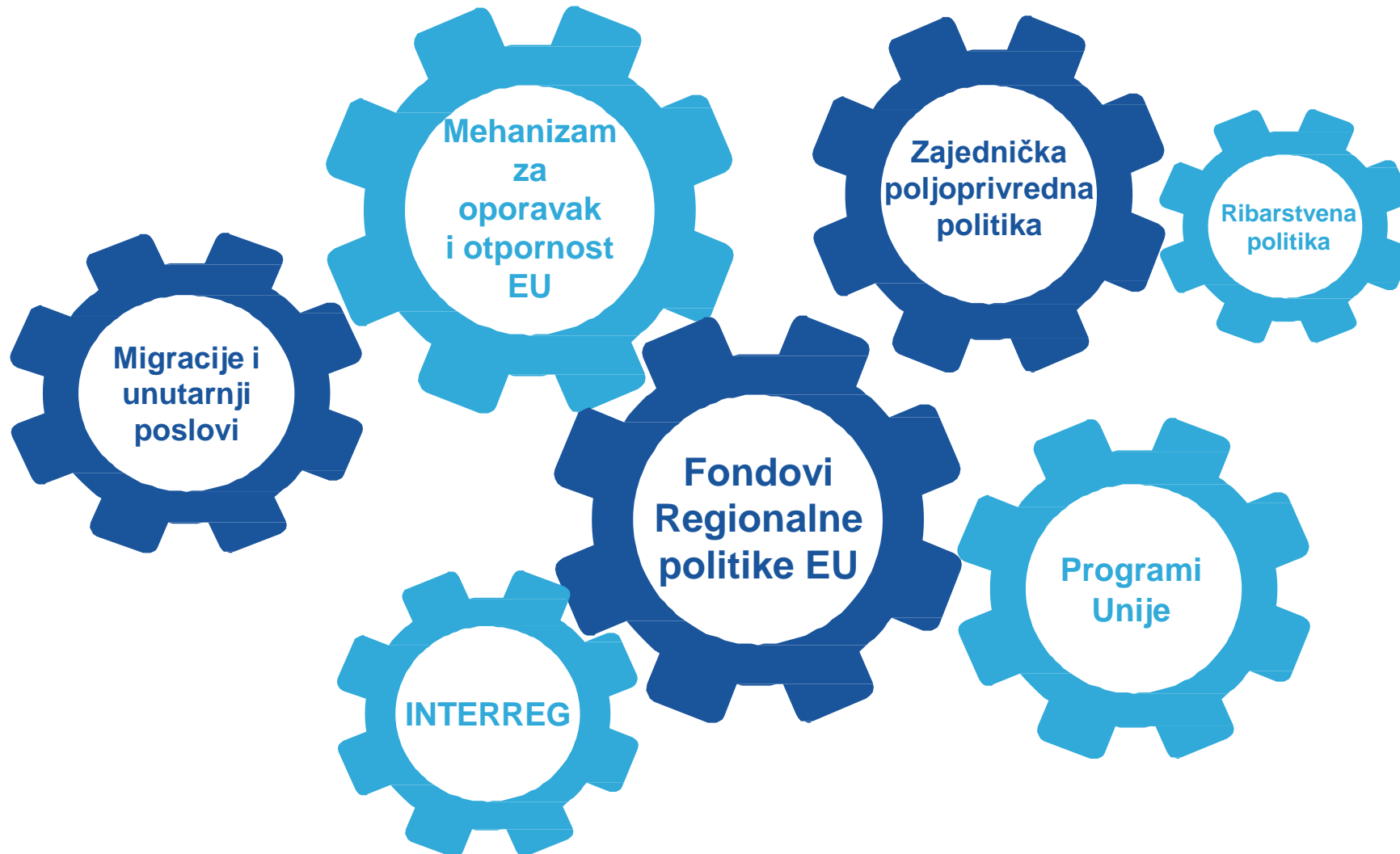

Programi Unije

Financijsko razdoblje 2021-2027

Financijska perspektiva 2021.- 2027.

PLANIRANJE

- Višegodišnji strateški okviri (VFO)
- Trenutno smo na prijelazu iz 5. (2014. – 2020.) u 6. VFO (2021. – 2027.)
- Novi VFO je pojačan programom „**EU sljedeće generacije**”
- VFO prati strateško usmjerenje EU
- Tematski pododbori rade na programiranju operativnih programa (izrađeni prvi nacrti)
- Info: <https://strukturnifondovi.hr/aktivnosti/eu-fondovi-2021-2027-nove-prilike/>
- <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hr/sheet/29/visegodisnji-financijski-okvir>
- <https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1939/eu-fondovi/financijsko-razdoblje-eu-2021-2027/uvjeti-koji-omogucuju-provedbu-fondova-eu-u-razdoblju-od-2021-do-2027-godine/4445>

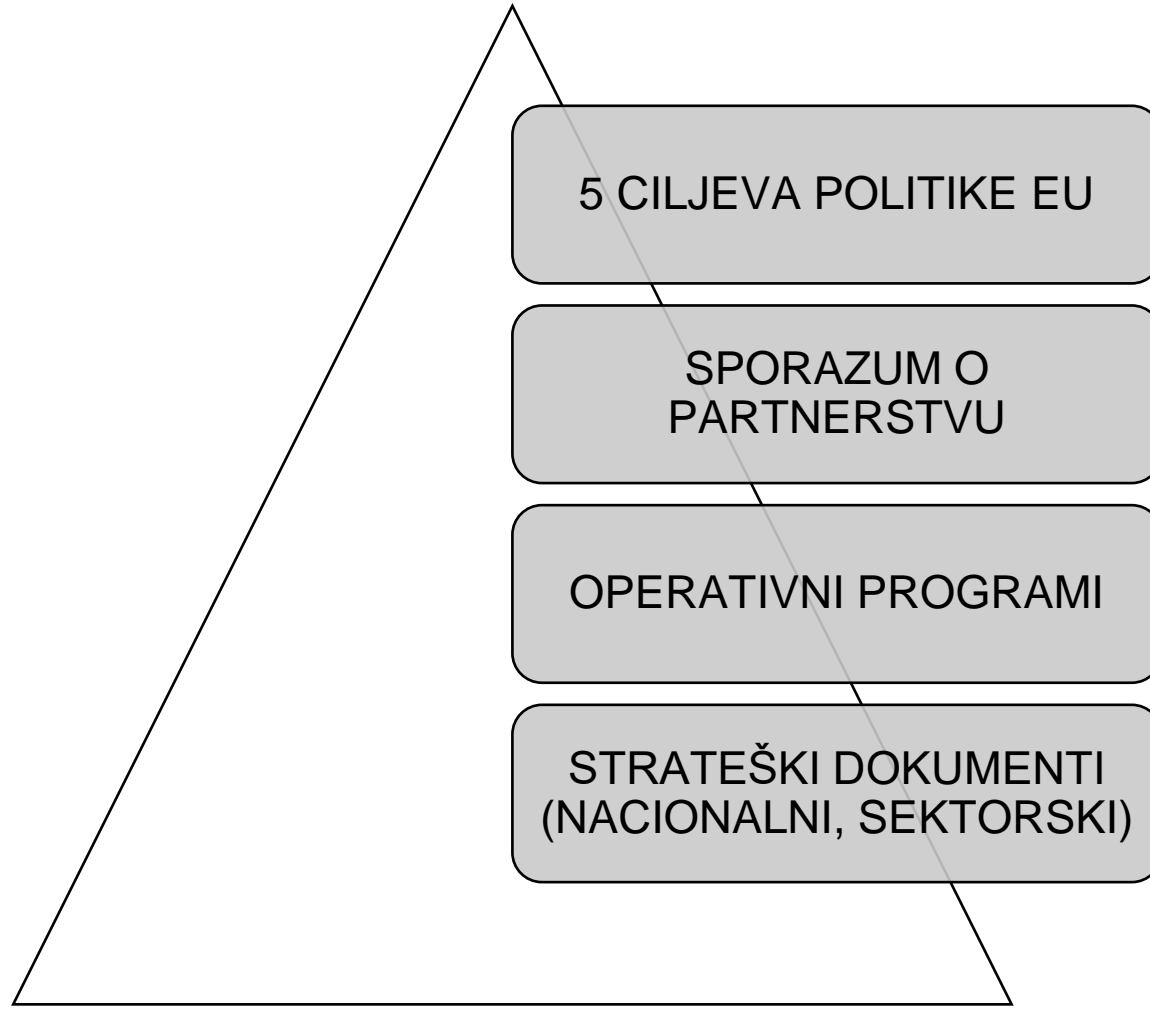
Ključne novosti u VFO 2021-2027.

2021-2027

5 ciljeva politika prema sektorima, manje specifičnih ciljeva

- Veći naglasak na ostvarenje klimatskih ciljeva
 - Jačanje decentralizacije u korištenju fondova (lokalna i regionalna razina)
- Pojednostavljenje procedura (manje detaljni ali češći izvještaji, povećano korištenje PMF-a
 - EK više ne odobrava „velike projekte”
 - Nema službene procedure odobravanja upravljačkih i posredničkih tijela
 - Smanjenje intenziteta kontrole nad provedbom programa (*single audit*)
- Fleksibilnije programiranje s mogućnostima realokacija između fondova i programa
 - Veći naglasak na vidljivost i komunikaciju
 - Veća ulaganja u području sigurnosti

Strateški okvir

5 EU ciljeva kao strateški okvir za provedbu Kohezijske politike u programskom razdoblju 2021. - 2027.

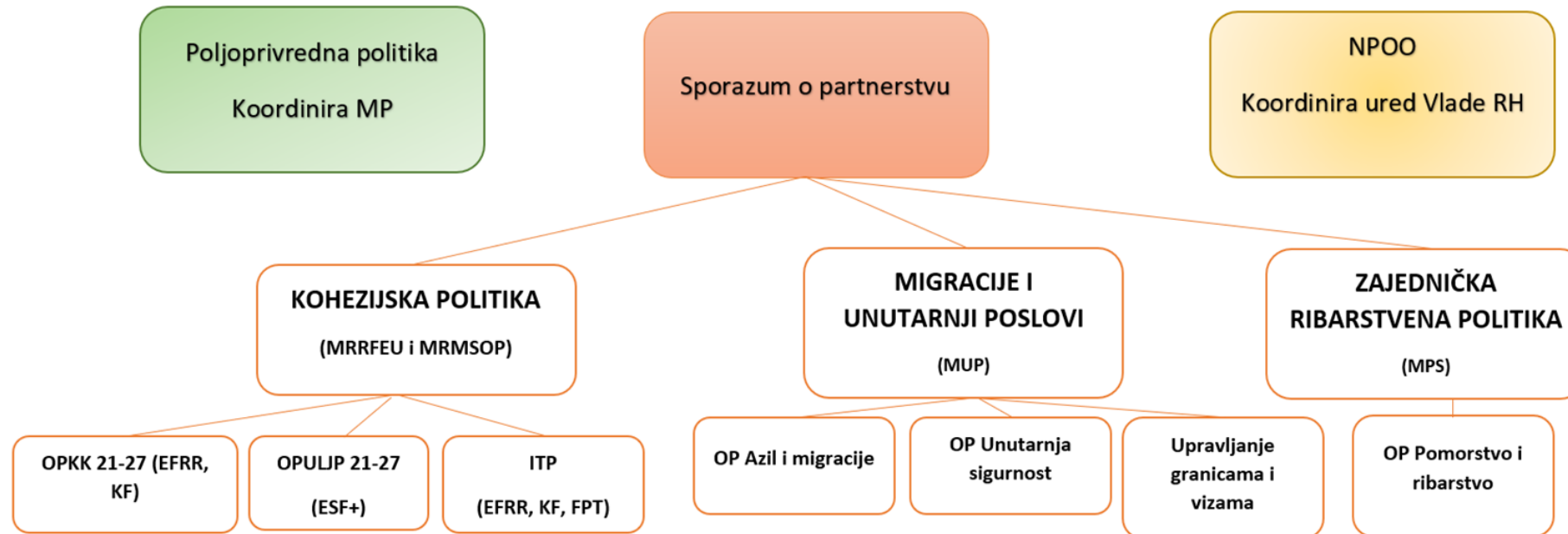

Sporazumi o partnerstvu

- Definiraju nacionalna strateška usmjerenja u okviru regionalne politike s prijedlogom raspodjele sredstava po ciljevima
- Usklađenost s 5 ciljeva
- Indikativni iznosi po prioritetima
- Kraći i koncizniji, moguća samo jedna izmjena (mid term review)
- Krajem lipnja 2021. prvi nacrti sporazuma dostavljeni su u EK

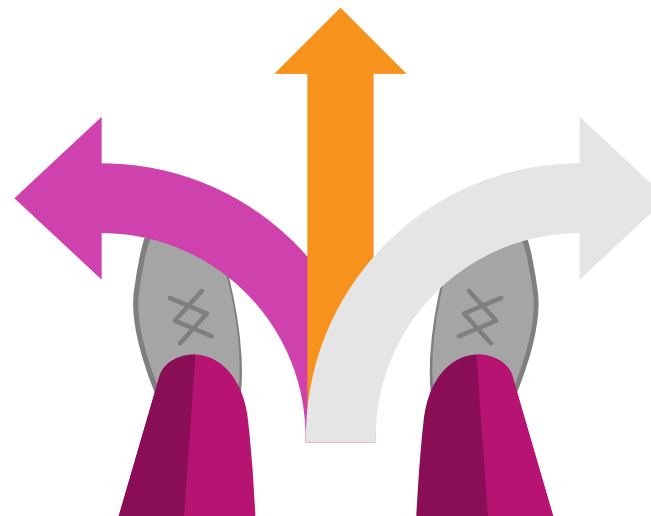
Okvir za izradu i provedbu programskih dokumenata

Operativni program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027

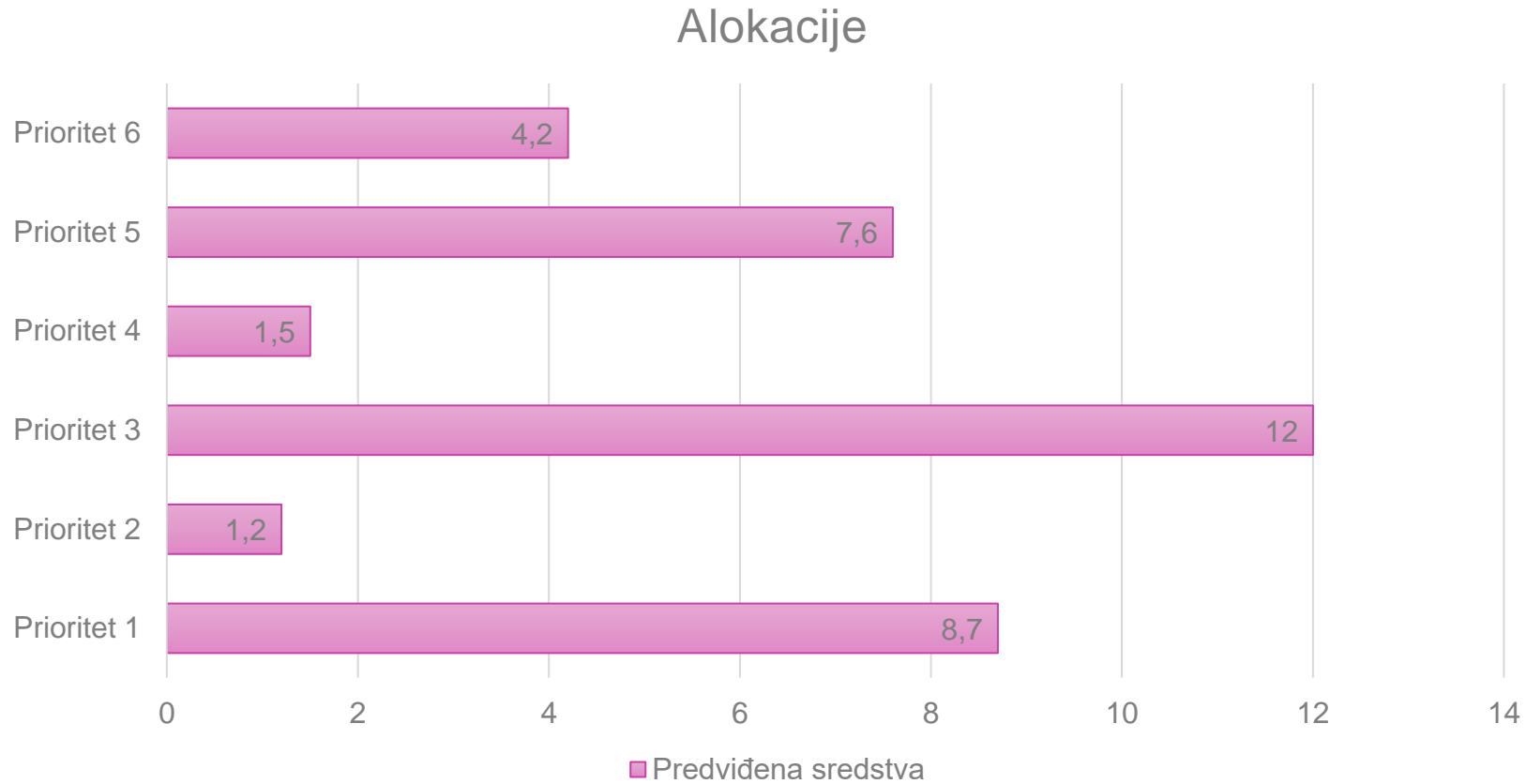
OPULJP

ITP (ITU)

- Održivo **regionalno gospodarstvo**
 - Jačanje **digitalne povezanosti**
 - Poticanje **zelene tranzicije**
 - Multimodalna **urbana mobilnost**
 - Poticanje **regionalne mobilnosti**
- Povećanje **pristupačnosti socijalne i obrazovne infrastrukture**
 - Regije bliže građanima
 - Pravedna tranzicija

Alokacije po prioritetima (u milijardama EUR)

Pregled ciljeva politike

CILJ POLITIKE	PRATEĆI FOND	TEMATSKA KONCENTRACIJA PO FONDU	UPRAVLJAČKO TIJELO
Pametna Europa	EFRR	25%	MRRFEU
Zelena Europa	EFRR,	30%	MRRFEU
Povezana Europa	EFRR, KF,		MRRFEU
Europa s istaknutijom socijalnom komponentom (solidarna)	EFRR, ESF+	25%	MRMSOSP
Europa bliža građanima	EFRR, FPT, KF		

Nacionalni strateški okvir

5 CILJEVA POLITIKE EU

SPORAZUMI O PARTNERSTVU

OPERATIVNI PROGRAMI

STRATEŠKI DOKUMENTI
(NACIONALNI, SEKTORSKI)

Akt strateškog planiranja	Sadržajni obuhvat
Akti na nacionalnoj razini	Nacionalna razvojna strategija Hrvatska 2030 Višesektorske i sektorske strategije Nacionalni planovi, program Vlade Provedbeni programi središnjih tijela državne uprave
Akti na lokalnoj i regionalnoj razini	Planovi razvoja jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave Provedbeni programi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
Akti povezani s okvirom za gospodarsko upravljanje	Program konvergencije Nacionalni program reformi
Akti povezani s korištenjem fondova EU	Partnerski sporazum Operativni programi

EU fondovi 2021.- 2027.

EU Nove generacije

Mehanizam za oporavak i otpornost:

- oko 6,3 mlrd eura bespovratnih sredstva
 - 70% za 2021.- 2022. = 4,7 mlrd eura
 - 30% za 2023. = 1,6 mlrd eura
- do 3,6 mlrd eura zajmova

Ruralni razvoj - 205 mln eura

React EU - 571 mln eura za 2021. godinu

- procjena je oko 816 mln eura ukupno

Fond pravedne tranzicije

- 105 mln eura

Višegodišnji financijski okvir

Kohezijska, sigurnosna i ribarstvena politika

9,68 mlrd eura

- **Europski socijalni fond plus** - 1,982 mlrd eura
- **Europski fond za regionalni razvoj** - 5,36 mlrd eura
- **Kohezijski fond** - 1,546 mlrd eura (od čega 364 mln eura za CEF)
- **Europska teritorijalna suradnja** - 183 mln eura

- **Pomorska i ribarstvena politika** - 244 mln eura
- **Fond za unutarnju sigurnost, azil i migracije, upravljanje granicom** - 282 mln eura
- **Fond za pravednu tranziciju** - 81 mln eura

Poljoprivredna politika

4,8 mlrd eura

- **Ruralni razvoj** - 2,2 mlrd eura
- **Izravna plaćanja** - 2,6 mlrd eura

Financijska omotnica za RH

(indikativni iznosi)

IZVOR FINANCIRANJA	PROGRAM/FOND	OMOTNICA ZA HRVATSKU (milijun EUR)
VFO	Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)	5.356
	Kohezijski fond (KF)	1.547
	Europski socijalni fond+	1.983
	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj	2.146
	Europski fond za pomorstvo i ribarstvo	244
	Dodatak za Kohezijsku politiku	500
	Program potpore SURE	1.000
NGEU	Fond za oporavak i otpornost	8.530
	REACT-EU	800
	Fond za pravednu tranziciju	300
	Mehanizam EU za civilnu zaštitu (rescEU)	Prema načelu solidarnosti
	Ruralni razvoj	100
UKUPNO		22.506

1. Održivo gospodarstvo i društvo

RAZVOJNI SMJER 1.

**Održivo
gospodarstvo
i društvo**

1 Konkurentno i inovativno
gospodarstvo

2 Obrazovani i zaposleni
liudi

3 Učinkovito i djelotvorno
pravosuđe, javna uprava
i upravljanje državnom imovinom

4 Globalna prepoznatljivost i jačanje
međunarodnog položaja i uloge Hrvatske

2. Jačanje otpornosti na krize

RAZVOJNI SMJER 2.

**Jačanje otpornosti
na krize**

5 Zdrav, aktivan i kvalitetan život

6 Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji

7 Sigurnost za stabilan razvoj

i digitalna tranzicija

RAZVOJNI SMJER 3.

**Zelena i
digitalna
tranzicija**

8 Ekološka i energetska
tranzicija
za klimatsku neutralnost

9 Samodostatnost u hrani
i razvoj
biogospodarstva

10 Održiva mobilnost

11 Digitalna tranzicija društva i
gospodarstva

4. Ravnomjeren regionalni razvoj

RAZVOJNI SMJER 4.

**Ravnomjeren
regionalni razvoj**

12 **Razvoj potpomognutih područja
i područja s razvojnim posebnostima**

13 **Jačanje regionalne
konkurentnosti**

13 strateških ciljeva NRS-a 2030.

Operativni programi

- Ključni dokumenti koji definiraju alokacije po ciljevima/prioritetnim osima i sadrže ključne pokazatelje za praćenje uspješnosti

Operativni program
Konkurentnost i
kohezija

Operativni program
Učinkoviti ljudski
potencijali

Operativni program
za integrirana
teritorijalna
ulaganja

Sadržaj:

- Sažetak izazova (soc. ekonomski okvir)
- Ciljevi s obrazloženjem
- Aktivnosti, pokazatelji ostvarenja, pokazatelji rezultata
- Financijski plan
- Komunikacijska strategija

EUROPSKI FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ

Prioritetna os 1 Pametnija Europa

- Poboljšanje istraživačkih i inovacijskih sposobnosti povećanom primjenom naprednih tehnologija
- Iskorištavanje koristi digitalizacije za građane, tvrtke i vlade
- Jačanje rasta i konkurentnosti MSP-ova
- Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo

Prioritetna os 2 Zelenija Europa

- Promicanje mjera energetske učinkovitosti
- Promicanje energije iz obnovljivih izvora
- Razvoj pametnih energetske sustava, mreža i skladištenja na lokalnoj razini
- Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, sprječavanje rizika i otpornosti na katastrofe
- Promicanje održivog upravljanja vodama
- Promicanje prelaska na kružno gospodarstvo
- Promicanje biološke raznolikosti, zelene infrastrukture u urbanom okruženju i smanjenje onečišćenja

EUROPSKI FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ

Prioritetna os 3 Povezanija Europa

- Jačanje digitalne povezanosti
- Razvoj pametne, sigurne i intermodalne TEN-T mreže otporne na klimatske promjene
- Razvoj održive, pametne i intermodalne nacionalne, regionalne i lokalne mobilnosti otporne na klimatske promjene, uključujući bolji pristup TEN-T mreži i prekograničnoj mobilnosti
- Promicanje održive multimodalne urbane mobilnosti

Prioritetna os 4 Europa s istaknutijom socijalnom komponentom

- Unaprjeđenje djelotvornosti tržišta rada i pristupa kvalitetnom zapošljavanju razvojem socijalnih inovacija i infrastrukture
- Poboljšanje pristupa uključivim i kvalitetnim uslugama obrazovanja, osposobljavanja i cjeloživotnog učenja razvojem infrastrukture
- Povećanje socioekonomske integracije marginaliziranih zajednica, migranata i skupina u nepovoljnom položaju integriranim mjerama koje uključuju stanovanje i socijalne usluge
- Osiguravanje jednakog pristupa zdravstvenoj skrbi razvojem infrastrukture, uključujući primarnu skrb

Prioritetna os 5 Europa bliža građanima

- Poticanje integriranog društvenog i gospodarskog razvoja*, razvoja u području okoliša, kulturne baštine i sigurnosti u urbanim područjima
- Poticanje integriranog društvenog i gospodarskog razvoja te razvoja u području okoliša na lokalnoj razini, kulturne baštine i sigurnosti, uključujući ruralna i obalna područja među ostalim s pomoću lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice

KOHEZIJSKI FOND

- Namijenjen je državama članicama čiji je BNP per capita manji od 90% prosjeka EU
- Sredstvima KF-a financiraju se:
- Ulaganja u okoliš (okolišna infrastruktura) uključujući ulaganja povezana s održivim razvojem i energijom koja donose koristi za okoliš
- Ulaganja u mrežu TEN-T u području prometne i energetske infrastrukture (HR je na Mediteranskom i Rajna – Dunav koridoru)
- Tehnička pomoć

Prioritetna os 2 Zelenija Europa

Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, sprječavanje rizika i otpornosti na katastrofe

Prioritetna os 3 Povezaniya Europa

- Razvoj pametne, sigurne i intermodalne TEN-T mreže otporne na klimatske promjene
- Razvoj održive, pametne i intermodalne nacionalne, regionalne i lokalne mobilnosti otporne na klimatske promjene, uključujući bolji pristup TEN-T mreži i prekograničnoj mobilnosti

EUROPSKI SOCIJALNI FOND

ESF+ financira ostvarenje sljedećih ciljeva:

- Ostvarenje potpunog zaposlenja
- Povećanje kvalitete i produktivnosti rada
- Povećanje geografske i profesionalne mobilnosti radnika unutar EU
- Pобољшanje sustava obrazovanja i osposobljavanja
- Promicanje socijalne uključenosti i zdravlja

ESF+ sadrži tri tematska područja:

- ESF i potpore za osnovnu materijalnu pomoć najpotrebitijima, koje provode tijela država članica (bivši FEAD)
- Mjere zapošljavanja i socijalne inovacije (EaSI) koje provode komisija, partnerske zemlje EU-a, zemlje izvan EU-a, međunarodne organizacije i razvojne agencije zemalja EU-a
- Mjere zaštite i poboljšanja ljudskog zdravlja koje provodi samo Komisija

EUROPSKI POLJOPRIVREDNI FOND ZA RURALNI RAZVOJ

- Zajednička poljoprivredna politika se temelji na dva stupa:
 1. Tržišne mjere i izravna plaćanja (Europski fond za jamstva u poljoprivredi)
 2. Ruralni razvoj (EPFRR)

RH ima na raspolaganju 4,7 milijarde Eura
(dvostruko više nego u 2014-2020)

EUROPSKI POLJOPRIVREDNI FOND ZA RURALNI RAZVOJ

Obveze u području okoliša i
klime

Prirodna i ostala ograničenja
specifična za određeno
područje + ograničenja
poljoprivrednicima i
šumoposjednicima

Ulaganja

Poslovanje mladih
poljoprivrednika i
novosnovana ruralna
poduzeća

Instrumenti upravljanja
rizicima (upravljanje
proizvodnjom i dohodovnim
rizicima povezanim s
poljoprivrednom djelatnošću

Suradnja, razmjena znanja i
informacija

Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFRP)

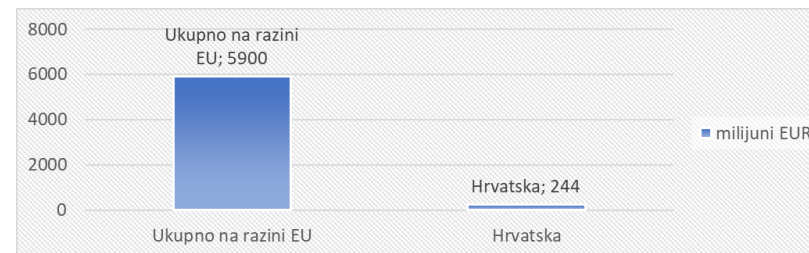
Fond doprinosi ciljevima Zajedničke ribarstvene politike (ZRP) - pomaže u prihvaćanju održivih ribolovnih praksi, a u priobalnim zajednicama osigurava diversifikaciju poslovanja

5,9 milijardi EUR-a ukupno

244 milijuna EUR za RH

Područja financiranja:

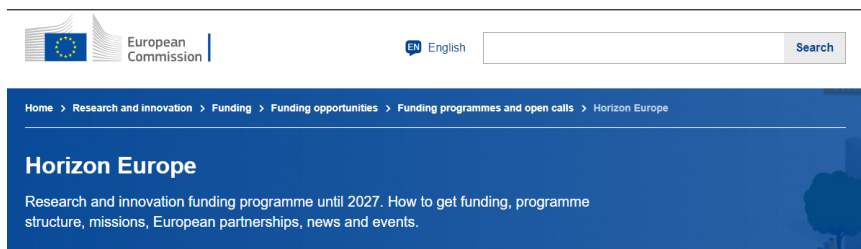
- Poticanje održivog ribarstva i očuvanje morskih bioloških resursa
- Doprinos sigurnosti hrane u EU-u konkurentnom i održivom akvakulturom i tržištem
- Omogućavanje rasta održivog plavog gospodarstva i poticanje samoodržive obalne zajednice
- Jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i očuvanje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja

PROGRAMI UNIJE

OBZOR EUROPA

- Nastavak Obzora 2020
- Glavni program Eu za potporu istraživanjima i inovacijama
- Naglasak na istraživanjima u području zdravstva, otpornosti te zelene i digitalne tranzicije
- Trodijelna struktura: znanost, društvo, inovacije sa tri stupa
- Otvoren za: MSP, velika poduzeća, sveučilišta, znanstveno istraživačke centre, javne ustanove, OCD
- 95,5 milijardi EUR
- <https://www.obzoreuropa.hr/>

OBZOR EUROPA

Stup	Aktivnosti
Stup 1 – Izvrsnost u znanosti	Europsko istraživačko vijeće (istraživanja u pionirskim područjima) Maria Sklodowska-Curie (MSCA) – mobilnost znanstvenika Istraživačke infrastrukture
Stup 2 – Globalni izazovi i industrijska konkurentnost Europe	Klaster Zdravlje Klaster Uključivo i sigurno društvo Klaster Digitalizacija i industrija Klaster Klima, energija i mobilnost Klaster Hrana i prirodni resursi Nuklearna izravna djelovanja Zajedničkog istraživačkog centra (JRC)
Stup 3 – Inovativna Europa	Europsko vijeće za inovacije (revolucionarne inovacije) Europski inovacijski ekosustavi – (poticanje inovacija s tržišnim potencijalom) Europski institut za inovacije i tehnologiju
Jačanje europskog istraživačkog prostora	Dijeljenje izvrsnosti Reforma i jačanje europskog sustava istraživanja i inovacija

InvestEU

Cilj je potaknuti konkurentnost gospodarstva EU, održivi rast, socijalnu otpornost, uključivost i integraciju tržišta kapitala posebno kroz financiranje MSP-a

Objedinjava 13 financijskih instrumenata

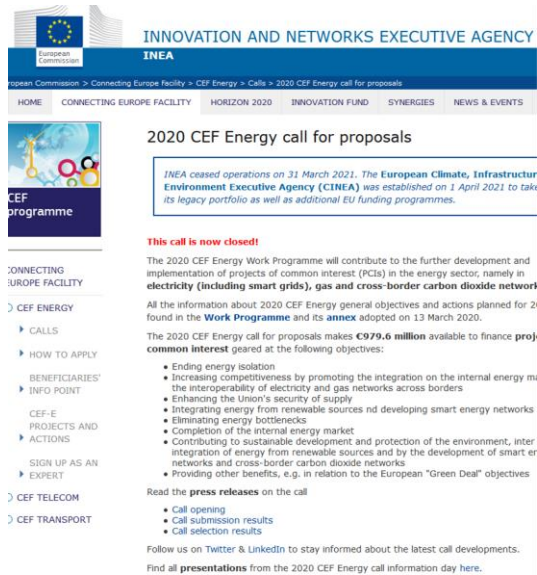
Sastoji se od 4 elementa:

1. Fond InvestEU – financijska jamstva partnerima EK (EIB; nacionalne razvojne banke)
2. Krediti, jamstva, protujamstva, instrumenti tržišta kapitala
3. Financiranja ili jamstva partnera u provedbi dana drugoj financijskoj instituciji
4. Savjetodavni centar

Instrument za povezivanje Europe (CEF)

- Podupire ulaganja u prekogranične infrastrukturne projekte od zajedničkog interesa na 9 koridora TEN-T mreže radi poboljšanja europske prometne, energetske i digitalne mreže
- Cilj: smanjenje energetske ovisnosti EU, povećanje sigurnosti opskrbe daljnjom integracijom energetskog tržišta
- Otvoren za MO, istraživačke centre, **javna i privatna poduzeća**, JLP(R)S, ministarstva, neprofitne organizacije
- Bespovratna sredstva + EIB (ili kombinacija sa KF, EFRR-om)
- Ukupno 28,7 milijardi EUR

Novosti u programu CEF

The screenshot shows the INEA website with the following content:

- Header: INNOVATION AND NETWORKS EXECUTIVE AGENCY INEA
- Navigation: HOME, CONNECTING EUROPE FACILITY, HORIZON 2020, INNOVATION FUND, SYNERGIES, NEWS & EVENTS
- Left sidebar: CEF programme, CONNECTING EUROPE FACILITY, CEF ENERGY, CALLS, HOW TO APPLY, BENEFICIARIES, INFO POINT, CEF-E, PROJECTS AND ACTIONS, SIGN UP AS AN EXPERT, CEF TELECOM, CEF TRANSPORT
- Main content: 2020 CEF Energy call for proposals
- Text: INEA ceased operations on 31 March 2021. The European Climate, Infrastructure and Transport Executive Agency (CINEA) was established on 1 April 2021 to take its legacy portfolio as well as additional EU funding programmes.
- Section: **This call is now closed!**
- Text: The 2020 CEF Energy Work Programme will contribute to the further development and implementation of projects of common interest (PCIs) in the energy sector, namely in **electricity (including smart grids), gas and cross-border carbon dioxide network**
- Text: All the information about 2020 CEF Energy general objectives and actions planned for 2020 found in the **Work Programme** and its **annex** adopted on 13 March 2020.
- Text: The 2020 CEF Energy call for proposals makes **€979.6 million** available to finance **projects of common interest** geared at the following objectives:
 - Ending energy isolation
 - Increasing competitiveness by promoting the integration on the internal energy market and the interoperability of electricity and gas networks across borders
 - Enhancing the Union's security of supply
 - Integrating energy from renewable sources and developing smart energy networks
 - Eliminating energy bottlenecks
 - Completion of the internal energy market
 - Contributing to sustainable development and protection of the environment, inter alia, by the integration of energy from renewable sources and by the development of smart energy networks and cross-border carbon dioxide networks
 - Providing other benefits, e.g. in relation to the European "Green Deal" objectives
- Text: Read the **press releases** on the call:
 - Call opening
 - Call submission results
 - Call selection results
- Text: Follow us on **Twitter & LinkedIn** to stay informed about the latest call developments.
- Text: Find all **presentations** from the 2020 CEF Energy call information day [here](#).

- Posebna pozornost **prekograničnim infrastrukturnim rješenjima** i inovativnim rješenjima kojima se objedinjuje promet, energetika i digitalni sektor (pametne mreže, rješenja za pohranu energije, e-mobilnost, prekogranična digitalna infrastruktura, infrastruktura za punjenje i sl.)
- Projekti od zajedničkog interesa
- Smanjenje administrativnog opterećenja (pojednostavljena prijava, PMF)
- Upravljanje će se podijeliti između Glavne uprave za mobilnost i promet (DG MOVE) i izvršne agencije za inovacije i mreže (INEA)
- <https://ec.europa.eu/inea/connecting-europe-facility>
- (Interkonekcija električne mreže Žerjavanec (HR), Heviz (HUN), Cirkovce (SLO)).

ERASMUS+

Usmjeren na:

- jačanje znanja i vještina te zapošljivosti europskih građana
- unaprijeđenje obrazovanja, osposobljavanja te rada u području mladih i sporta
- <https://www.mobilnost.hr/erasmusplus-ess/>
- Tri mjere:

**Novi
početak
za bolje
sutra**

Mobilnost u
svrhu učenja

Suradnja među
organizacijama
i ustanovama

Potpora razvoju
politika i
suradnji

PROGRAM JEDINSTVENOG TRŽIŠTA

- Novi program = 3,7 milijardi eura
- Promicanje prava potrošača, sigurnost proizvoda

Konkurentnost
poduzetnika
(COSME),

Promicanje
prava potrošača,
sigurnost
proizvoda

Zdravlje i
dobrobit životinja

PROGRAM ZA OKOLIŠ I KLIMATSKE AKTIVNOSTI (LIFE)

- Financira projekte iz područja zaštite okoliša:

PROGRAM ZA OKOLIŠ I KLIMATSKE AKTIVNOSTI (LIFE)

- Područja financiranja:

Poticanje razvoja i
olakšavanje razmjene
najboljih praksi i znanja

Unaprjeđenje i ubrzanje
provedbe zakonodavstva i
politika koje se odnose na
okoliš i klimu te
olakšavanje prelaska na
čistu energiju

Podrška dionicima u
ispitivanju tehnologija i
rješenja u manjem opsegu

Mobiliziranje drugih izvora
financiranja za pitanja
klime i okoliša

- Pilot projekti, demonstracijski projekti i informacijski projekti
- 4,7 milijarde eura
- https://cinea.ec.europa.eu/life_en

EU SLJEDEĆE GENERACIJE (NGEU)

EN English

Search

[Home](#) > [Strategy](#) > [Recovery plan for Europe](#)

Recovery plan for Europe

PAGE CONTENTS

Introduction

The largest stimulus package ever

Main elements of the agreement

NextGenerationEU

Figures

Financing the EU long-term budget and NextGenerationEU

A clear roadmap towards new sources of revenue to help repay the borrowing

Next steps

The beneficiaries

Introduction

This is NextGenerationEU. This is more than a recovery plan. It is a once in a lifetime chance to emerge stronger from the pandemic, transform our economies, create opportunities and jobs for the Europe where we want to live. We have everything to make this happen.

We have the vision, we have the plan, and we have agreed to invest together €806.9 billion*.

It is now time to get to work, to make Europe greener, more digital and more resilient.

*This figure is in current prices. It amounts to €750 billion in 2018 prices.

The largest stimulus package ever

EU SLJEDEĆE GENERACIJE (NGEU)

- Nadopuna nacionalnog financiranja
- Svrha: pravedan socioekonomski oporavak nakon COVID-19 krize, obnova djelovanja i revitalizacija jedinstvenog tržišta, potpora hitnim ulaganjima posebno u zelenoj i digitalnoj tranziciji
- 560 milijardi EUR (11 milijardi za RH od čega najviše kroz NPOO)
- https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_en

Potpoma državama članicama u području ulaganja i reformi

Pokretanje gospodarstva EU-a poticanjem privatnih ulaganja

Pouke iz krize (zdravstveni programi, civilna zaštita, zelena i digitalna tranzicija)

Nacionalni program oporavka i otpornosti

- U skladu s jednim od glavnih prioriteta Europske unije, najmanje **30%** ukupnih izdataka VFO-a i NGEU-a poduprijet će **klimatske ciljeve**, s fokusom na smanjenje emisije stakleničkih plinova do 2030. g za 55%. Od 2024. godine **7,5%** potrošnje usmjerit će se na ciljeve **bioraznolikosti**, a od 2026. postotak će se povećati na 10%
- <https://planoporavka.gov.hr/>

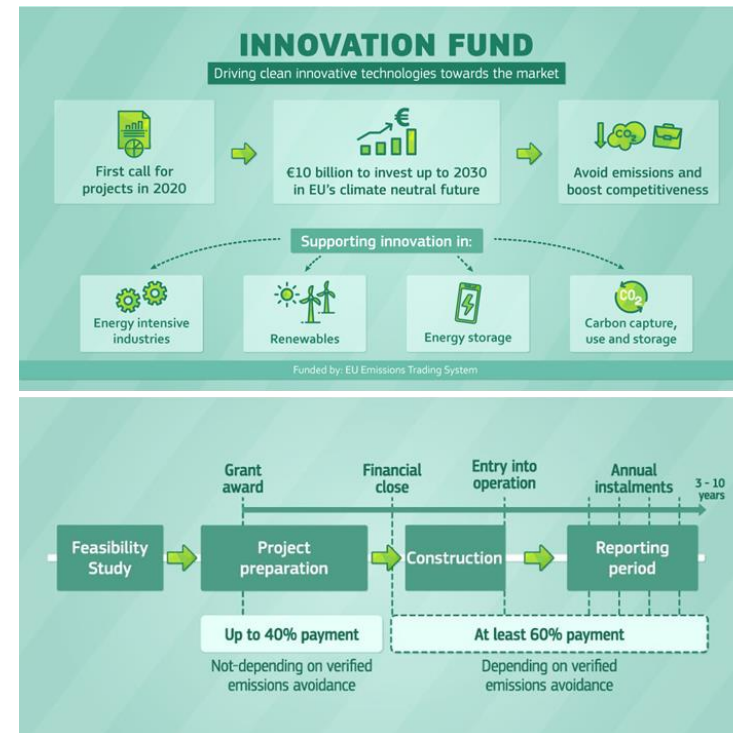

Primjeri projekata koji se financiraju iz NPOO

- Javna vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda
- Gospodarenje otpadom
- Luke otvorene za javni promet
- Nabava brodova za obalni linijski promet
- Vozila za javni gradski promet
- Regionalna diversifikacija u području turizma
- Logističko distributivni centri za voće i povrće
- Predškolske ustanove, jednosmjenski rad u školama, srednje škole
- Centri za starije osobe
- Zgrade oštećene potresom
- Energetska učinkovitost zgrada sa statusom kulturnog dobra
- Širokopojasni internet

Inovacijski fond

- Pružanje potpore gospodarstvu, posebno u dijelu pružanja potpore projektima visokoinovativnih tehnologija, postupaka i proizvoda koji mogu pozitivno utjecati na smanjenje negativnih učinaka na okoliš
- 10 milijardi EUR
- https://ec.europa.eu/clima/policies/innovation-fund_en
- Nacionalna kontakt točka:
https://ec.europa.eu/clima/policies/innovation-fund_en#tab-0-4

Sakupljanje i korištenje ugljika (CCU)

Inovativne nisko-ugljične tehnologije i procesi u energetski intenzivnim industrijama

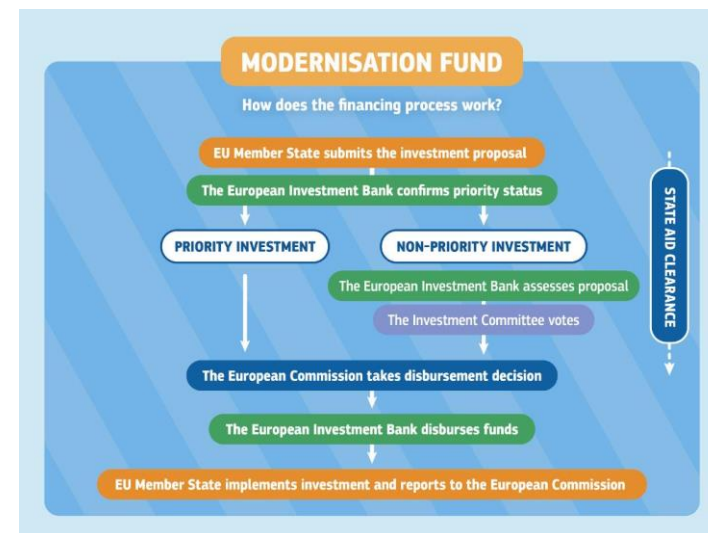
Izgradnja i puštanje u rad postrojenja za skupljanje i skladištenje ugljika (CCS)

Inovativna rješenja u području **obnovljivih izvora energije**

Provedba projekata **pohrane energije**

Modernizacijski fond

- Jedan od ključnih instrumenata za ostvarivanje Zelenog plana
- Financira se iz emisijskih jedinica
- MINGOR i HGK su proveli anketu o spremnosti projekata za financiranje iz modernizacijskog fonda

Pokretanje i korištenje energije iz obnovljivih izvora

Energetska učinkovitost

Skladištenje energije

Modernizacija energetske mreže, uključujući daljinsko grijanje, cjevovode i mreže

Pravedni prelazak u regijama ovisnim o ugljenu: preusmjeravanje na nova radna mjesta, prekvalifikacija i dokvalifikacija, inicijative za nova radna mjesta ...

Mehanizam EU za civilnu zaštitu - rescEU

- Svrha: koordinacija država članica i trećih država u slučajevima katastrofe
- Tri komponente upravljanja na EU i nacionalnoj razini:

Prevenција katastrofe	Pripravnost na katastrofu	Odgovor na katastrofu
Razvoj politika prevencije nesreća, povezivanje dionika i politika kroz ciklus upravljanja nesrećama te poboljšanje učinkovitosti postojećih instrumenata politike za prevenciju nesreća BESPOVRATNA SREDSTVA	Projekti pripravnosti (otkrivanje, edukacija, umrežavanje, vježbe, mobilizacija stručnjaka) koji doprinose poboljšanju učinkovitosti žurnog djelovanja unaprjeđenjem pripravnosti i svijesti o snagama civilne zaštite, potpori nastojanjima zaštite građana, okoliša i imovine u slučaju prirodnih nesreća i nesreća uzrokovanih ljudskim djelovanjem, omogućavanju suradnje među zemljama u kontekstu pripravnosti civilne zaštite i onečišćenja mora <ul style="list-style-type: none">• Vježbe civilne zaštite BESPOVRATNA SREDSTVA	Pružanje pomoći iz „udruženih resursa” državama koje to zatraže – timovi za potragu i spašavanje, medicinski timovi, skloništa, pročišćavanje vode i sl.

Teritorijalna suradnja

- Europska teritorijalna suradnja ostvaruje se kroz **sljedeće programe:**

PREKOGRANIČNI PROGRAMI	TRANSNACIONALNI PROGRAMI	MEĐUREGIONALNI PROGRAMI	MAKROREGIONALNE STRATEGIJE	INSTITUCIONALNI STRATEŠKI PROJEKTI
Italija – Hrvatska Mađarska - Hrvatska Slovenija – Hrvatska Hrvatska – BiH – Crna Gora Hrvatska- Srbija	Dunav Jadransko – jonski (ADRION) Mediteran Središnja Europa	Espon Interact Interreg Europe Urbact	Strategija EU za Dunavsku regiju Strategija EU za Jadransko – jonsku regiju (EUSAIR)	Dobro upravljanje na Mediterranu (PANORAMED)

- Provode se na temelju **pojedinačnog OP-a** kojeg donose zemlje korisnice programa i **definiiraju Upravljačka tijela programa**
- Doprinosu cilju postizanja Europske teritorijalne suradnje i nadopunjavaju kohezijsku politiku
- Ukupno na raspolaganju 186.871.939,00 EUR

Integrirana teritorijalna ulaganja (ITU)

(ITU mehanizam)

- Zaseban operativni program u razdoblju 2021. – 2027.
- Financiraju se ciljevi definirani strategijama razvoja urbanih područja (gradovi)
- Ciljevi definirani na lokalnoj razini moraju biti hijerarhijski usklađeni s ciljevima na razini EU/nacionalnoj razini
- Decentralizirano upravljanje
- Integrirani pristup = sveobuhvatno sagledavanje lokalne problematike i primjena infrastrukturnih i „soft” mjera/projekata koji zajedno stvaraju sinergiju
- Svako županijsko središte = nositelj ITU programa (*prijedlog*)

Zaključak

- Pratiti novosti na www.strukturfondovi.hr
- Uključiti se u javna savjetovanja: <https://savjetovanja.gov.hr/o-savjetovanjima/sto-su-to-e-savjetovanja-i-kako-se-ukljuciti-1123/1123>
- Pratite seminare i prezentacije na lokalnoj razini
- Informirajte se u lokalnoj razvojnoj agenciji